

VĚSTNÍK 2001

Čs. lidového sdružení a čs. katolických spolků v Rakousku

Ročník XXXXVIII

Vídeň, září / říjen / listopad 2001

Číslo 9/10/11

Skrze Krista k Otci! Včera - dnes - na věky

Svatý Václav

Obdivoval jsem jakého ohlasu se dostalo českému světcí Václavovi. Jeho příklad povzbudil v západní Evropě řadu pisatelů a kronikářů. V Německu sv. Václav prokázal velkou službu svému národu i tím, že jeho jméno šířilo známost českého národa a státu v cizině. Brzy po zavraždění Václava pronikla úcta k svatému Václavu zvláště do Německé říše, k níž Čechy kdysi patřily. Německé středověké anály jmenují

řadu měst skoro ze všech německých zemí, v jejichž kostelích byly chovány ostatky sv. Václava na příklad Bamberk, Erfurt, Trevír, Tegersee, Raushofen atd. O Václavově svatosti v saských dějinách psal Widnkind, saské dějiny svědčí o Václavově svatosti. Mnozí státníci a vojevůdci se zaplali do dějin válkami a vraždami, ale Václav, český kníže svou svatostí a láskou k Bohu a ke svému národu.

Ludmila vychovatelka

V roce 874 český kníže Bořivoj přijal na Velehradě křest z rukou svatého Metoděje. Spolu s ním se obrátila na novou víru i jeho manželka Ludmila.

Nejstarší legendy zdůrazňují její horlivost při šíření křesťanství v pohanských Čechách a dále její lidumilnost, od níž je ostatně odvozeno i její jméno. Vládcem země byl její syn Vratislav. Za manželku měl Drahomíru, jejich synem byl pozdější kníže Václav.

Když Vratislav předčasně zemřel, šlechta pověřila výchovou knížecího syna Václavovu babičku Ludmilu. Byla to dobrá volba. Ludmila byla asi rozvázná a rozumná žena, která nad to brala poctivě svou nově přijatou víru. Dala Václava učit slovanskému písmu a literatuře. Na Budči se pak Václav naučil i tehdy běžně užívané latině, takže rozuměl knihám slovanským i latinským a naučil se je tak dobře jako nějaký biskup a „pročítal je veskrz bez úhony“.

Svým vlivem na Václava však Ludmila brzy vzbudila žárlivost a nevráživost jeho matky. Aby předešla dalším rozběrům v rodině, uchýlila se Ludmila na své panství na Tetíně. Ale ani tím se spor

neurovnal. Drahomíra poslala za ní své lidi. Ti v noci 15. září 920 vnikli do hradu, rozebrali služebnictvo a Ludmilu zardousili jejím závojem. Pochována byla nejprve v místě, avšak jakmile dosedl Václav na svůj knížecí stolec, nechal přenést Ludmilino tělo do Prahy, kde v basilice sv. Jiří na hradě odpočívá dodnes. Ludmila byla již od počátku uctívána jako mučednice pro víru. Její kult se rozšířil i do okolních zemí a pronikl až do Ruska.

Právem si Ludmilu zvolili za svou patronku učitelé a vychovatelé, protože bez nadsázky se dá říct, že to byla ona, které z Václava vychovala spravedlivého knížete a uctívaného svätce. Je příkladem matkám a babičkám v rodinách, na kterých leží hlavní břemeno výchovy dětí. Jejich neokázalá a obvětává práce je přitom důležitější, než práce jiných. Co může být totiž cennějšího než vychovat z malého tvorečka celého člověka, který se správně orientuje v životě, dovejde rozeznávat dobro a zlo a najde správný poměr k Bohu i lidem.

Svatá Ludmilo, pros za naše rodiny, pros za nás!

CM věstník, Velehrad, Londýn

Obraz na titulní stránce Kníže Václav a Podiven na vinici. Podmalba na skle podle originálu z XIX. století. Autor neznámý, koupeno v prodejně Dílo, v sedmdesátých letech XX. století. Tenkrát se obrazy s náboženskou tematikou nesměli prodávat v prodejních Dílo; autorovi obrazu se podařilo agenturu přesvědčit, že jde čistě o historický výjev.

Obraz na poslední straně - Šaštín - největší poutní místo patronky Slovenska Sedembolestné Panny Márie

10. července 2001 došel do redakce Věstníku vánoční pozdrav **Jeho eminence Christopha kardinála Schönborna**, který si Věstník vychválil a položil si řečnickou otázku, kdy se asi naučí česky. Blahopřání došlo opožděně proto, že bylo

3. ledna 2001 poštákem pro Pelzgasse odesílateli vráceno, kvůli neúplnosti adresy. **Paní Monika Slouk z Arcibiskupského sekretariátu ve Vídni ovšem na nepořádek nedá a proto v rámci „prázdninového úklidu“ odeslala pozdrav se správnou adresou znova.**

ERZBISCHÖFliches SEKRETARIAT
A-1010 WIEN, WOLLZEILE 2, TEL. 01/51 5 52

10. Juli 2001
3435/2001-sl

Vážený pane Gregory,

tento vánoční pozdrav nám byl vrácen v lednu tohoto roku. Poněvadž jsme neměli na Vás jiný kontakt než adresu uvedenou na obálce, jsme dopis zatím znovu neodeslali.

Nyní se snažíme, dokončit nevyřešené záležitosti než začne v září nový pracovní rok.

Zkusíme to tedy znovu, a vánoční přání možná obdržíte v červenci.

S pozdravem,

Monika Slouk

Sehr geehrter Herr Peter Gregory

In Freude und Dankbarkeit,
dass Gottes Sohn Mensch geworden ist,
um uns durch Seinen Geist
zu Kindern Gottes zu machen,
wünsche ich

ein gnadenreiches Weihnachtsfest
und ein friedvolles Jahr 2001

*+ herzl. Dank für
die 5 Hefte des Věstník - wann
werde ich Schochbuch lesen?*

+ Christyke Kard. Schönborn

Christoph Kardinal Schönborn
Erzbischof von Wien

Pan
Petr Gregory
Věstník
Pelzgasse 17
Verlagspostamt
1150 Wien

15. 7. 2001 sa konala v Topoľčiankach na Slovensku miestna púť k Panne Marii škapuliarskej. Pozdrav čitateľom Věstníku posíela nielen miestny pán farár Emil Scheimer, ale i arcibiskup a metropolita bratislavsko-trnavský Mons. Ján Sokol, biskup ThDr. Josef Koukl z Litoměřic, biskup Jozef Zlatňanský, apošt. prelát Vincent Malý a páter Viliam Vaľa CCG, generálny predstavený Kongregácie bratov Tešiteľov z Marianky.

Mons. Ján Sokol - bratislavsko-trnavský arcibiskup, metropolita

Topoľčianky - zámok - bývalé letné sídlo československých prezidentov na Slovensku

TOPOLČIANKY 15. 7. 2001
členárňom Věstníku
zaríla' pozdrav
+ Josef Koukl
+ Ján Sokol
Vincent Malý
apošt. prelát
+ Jozef Zlatňanský
Páter Viliam Vaľa CCG

© COPYRIGHT 2001 J. A. KOVENSKEHO, KAPITULSKÁ 8, H. VYSTRAHA
TEL.: 088411 25 363, MOBIL: 0903 24 34 77, 0905 130 787

Věstník
Pelagani 14
A-1150 WIEN

RAKÚSKO

Obraz zomrelej Alžbety Rákoczyovej v kaplnke v zámku

Krátko pred púťou k Panne Márii škapuliarskej restituovali bratia Tešitelia kláštor a dolný kostol v Zlatých Moravciach, ktorý leží uprostred sídliska. Ako vidieť na fotografii, obyvateľstvo ich s radosťou uvítalo a tešia sa veľkej popularite.

Ve čtvrtek 8. listopadu oslavil litoměřický biskup Josef Koukl své pětasedmdesáté narozeniny. V jejich rámci se dopoledne konal diecézní kněžský den, oslavy biskupova významného životního jubilea vyvrcholily pak v katedrále sv. Štěpána děkovnou mší svatou. Té se zúčastnili kněží a jáhni celé diecéze, představitelé a zástupci řádů, věřící přijeli i ze vzdálených míst, aby společně se svým biskupem oslavili jeho narozeniny.

Snímek Jan Rosenauer

Vznik a založení Kongregace „Bratrů Těšitelů z Getsemane“

Uctívání Nejvatějšho srdce Ježíšova dosáhlo svého vrcholu vysvěcením celého lidského rodu papežem Lvem XIII. v 19. století. Ve svém cirkuláři „Annum sacrum“ píše: Když církev ve své ranné době trpěla pod jhem císaře, zjevil se mladému císaři na obloze kříž jako znamení a obraz velkého vítězství, které brzy dobude.

Zhlédnete druhé znamení, nejsvětější a božské, totiž Nejsvětější srdce Ježíšovo, které zářivě ční z plápolajícího ohně. Do tohoto srdce máme vložit všechnu naši naději, od něj máme prosit a očekávat spásu (AAS, XXXI, 1899 650–651).

Lev XIII. nazíral toto vysvěcení jako vrchol svého pontifikátu. Tento vnější světící akt musel být realizován skrze vnitřní obrat. Ten se ale neuskutečnil. Odmítnutí boží lásky v našem století znamená odvrácení se od Boha, ztrátu víry, dvě světové války, revoluce, začátek bojovného ateizmu, který se snažil víc než pul století odstranit jakékoli zjevení religiozity.

„Celý křesťanský svět vzdychá velkými bolestmi... Zprávy jsou tak smutné, takže se - lze to klidně tvrdit - ohlašuje těmito událost-

mi onen okamžik tísně (Mt 24, 8), kterou přinese syn zkázy, který odporuje dobru, a který se nade vše povznáší, co se Bůh jmenuje, případně co se ctí (2 Thes. 2, 4) - píše Pius XI. ve svém cirkuláři Miserentissimus Redemptor a v tom samém cirkuláři vyzývá ke svěcení a smíření.

„Povinnost smíření tíží celý lidský rod, jelikož Adamův nešťastný čin hříchu je otráven dědičným hříchem, touhám propaden, hrozně ztlacen a hrozí mu věčné zatracení.“

Byl to tedy tento papež, který v den své korunovace 12. 2. 1922 přijal v soukromé audienci mladého kněze Josefa Litomiského a dal souhlas k založení nové kongregace: Kongregace bratrů těšitelů z Getsemane.

Kongregace byla kanonicky založena vídeňským arcibiskupem Kardinálem Pifflem 7. 4. 1922 u kostela Nejsvětějšího Vykupitele ve Vídni III. na Rennwegu 63.

P. Josef Jan Litomiský, zakladatel a první generální superior kongregace se narodil 2. 3. 1988 v Horíněvsi, v jižních Čechách. Po ukončení studia na gymnáziu vstoupil do pražského kněžského semináře. Vysvěcen na kněze byl v roce 1914. Po dvou letech kněž-

ské působnosti ho pražský arcibiskup Paul Huyn do Vídně vyslal za další studia do Vídně. Zde vypomáhá v duchovní péči v kostele Nejsvětějšího Vykupitele na Rennwegu 63. Vídeň byla právě v tomto čase postižená nejhoršími událostmi první světové války. Kněz Litomiský je tam denně konfrontován s lidskou nouzí v nejrůznějších formách. Vidí velkou duševní a tělesnou nouzi obyvatel města, jakož i velký počet zraněných vojáků, kteří přišli z fronty, aby se v lazaretech zotavili, a aby se opět mohli vrátit na frontu. Když stojí častěji bezradně u smrtelného lůžka umírajícího, kterému hrozí kvůli zatvrzení srdce nebo zoufalství věčné ztracení, obírá se myšlenkou, dělat o něco více. Mělo by se za umírajícího modlit, prosit za odprošení, pokání učinit. Právě v této době pracuje v Brně už Kongregace těšitelů Božského srdce Ježíšova, která byla založena Sr. Rosou Vetechovou z podnětu biskupa Paula Huyuse. Sestry pečovaly o nemocné v jejich domech a ve svém klášteře prosily za odprošení k Nejsvětějšímu Vykupiteli za všechny hříchy a urážky, které mu jsou činěny. Setkání kněze Litomiského se sestrou Rosou, která sledovala stejný cíl, dalo jeho úvahám konkrétní směr. K založení Kongregace bratru těšitelů přispěl též v nemalé míře bývalý arcibiskup Paul Huyn. Po vytvoření Československé republiky rezignoval - na žádost papeže Benedikta XV. - na pražské arcibiskupství. Vedl exercície před oblékáním prvních těšitelů, které se konalo 7. 4. 1922 ve Vídni III. na Rennwegu 63 v kostele Nejsvětějšího Vykupitele. Byl i novicmistrem prvních těšitelů. P. Josef Jan Litomiský byl jmenován dekretem vídeňského arcibiskupa kardinála Piffa prvním generálním superiorem kongregace. Kostel a přilehlá budova, kde byla kongregace založena, byla vlastnictvím Jednoty sv. Metodeje. Kostel sloužil především duchovní péči české menšiny, která v té době byla ve Vídni velmi velká. Do kongregace vstupovalo stále více kandidátů, nejvíce ze Slovenska a z českých zemí.

Protože dům se stal malým, zřídili si kandidáti za pomoci mecenášů v roce 1925 v blízkém Tullnerbachu noviciátní dům. Zakladatel žil a pracoval ve Vídni až do konce druhé světové války. Vlivem války byl kostel a dům ve Vídni viditelně zničen.

Po válce v roce 1945 generální superior přesídlil do Prahy. Nejasná poválečná situace a rychlý nástup komunistického režimu, zmarnily kanonické přeložení sídla kongregace. Likvidace kláštera v roce 1950 v Československu doběhla i P. Losefa Litomiského. Po internaci v jednom koncentračním táboře ho ze zdravotních důvodů propustili. Přijala ho fara sv. Vojtěcha v Praze, kde 6. 6. 1956 zemřel. Je pochován na vyšehradském hřbitově.

Kongregace se rozšířila na Slovensko, do Čech a na Moravu. Měla 12 klášterů a více než 120 členů. Nadto ošetřovala několik far. Malá komunita byla také v Jeruzalémě, kde ošetřovala Kapli smíru. Likvidací kláštera 13. 4. 1950 a následným omezením řádového života se snížil počet členů.

Povolením církevní vrchnosti, skrze vídeňského arcibiskupa Hanse Hermana kardinála Groera a trnavského arcibiskupa Jána Sokola, bylo přeloženo sídlo kongregace 18. 9. 1991 z Vídně do Marianky, arcidiecéza bratislavsko-trnavská.

Agapé u Otců Těšitelů po měsíční pouti v Mariánce. 2. zleva: P. Viliam M. F. Vala, CCG, generální superior Těšitelů, 9. 6. 2001

Jmenován nový velmistr nejstaršího českého řádu

Velmistrem Rytířského řádu křížovníků s červenou hvězdou se stal 6. 11. P. Jiří Kopejsko OCr., duchovní správce z poutního místa Chlum Svaté Maří na Sokolovsku.

Praha: V pořadí již 47. velmistr Rytířského řádu křížovníků s červenou hvězdou byl jmenován Svatým stolcem v úterý 6. 11. Na

P. Jiří Kopejsko OCr. (vpravo), velmistr rytířského řádu křížovníků s červenou hvězdou a P. Milan Kučera OCr. (vlevo)

dobu 6 let se jím stal P. Jiří Kopejsko OCr., dosavadní 38. probošt jednoho z největších a nejstarších mariánských poutních míst v Čechách - Chlumu Svaté Maří (okr. Sokolov, Karlovarský kraj). Jmenovací dekret přečetl v závěru slavnostní mše v kostele sv. Františka (u Karlova mostu) apoštolský nuncius v ČR arcibiskup Erwin Josef Ender za účasti dosavadního apoštolského delegáta, ostravsko-opavského biskupa Františka Lobkowicze.

Jiří Kopejsko se narodil 24. 8. 1939. Vystudoval strojní průmyslovou školu. Kněžské svěcení přijal po 5letém studiu teologie v roce 1973. Do noviciátu byl přijat 25. 10. 1990 velmistrem řádu P.JUDr. Ladislavem Sirovým OCr. Slavné sliby složil do rukou apoštolského delegáta Mons. Františka Václava Lobkowicze OPraem., který vedl řád po tra-

gickém úmrtí posledního velmistra (12. 2. 1992) až do včerejšího dne. P. Kopejsko byl v letech 1995-2000 prvním konsultorem řádu.

Řád křížovníků s červenou hvězdou založila sv. Anežka Přemyslovna v roce 1233 jako špitální bratrstvo, které papež Řehoř IX. povýšil roku 1237 bulou Omnipotens Deus na samostatný kanonický řád s regulí sv. Augustina. Dnes má řád na 20 členů.

Kontakt: Praha, tel: 00420/2/21 10 82 55; Chlumu Sv. Maří, tel: 00420/168/68 28 91.

12. září 2001 - Věčné sliby v kostele Sv. Františka v Praze (rytířský řád křížovníků s červenou hvězdou).

ANEŽKA ČESKÁ

narození: roku 1211 na Pražském hradě
úmrť: 2. března 1282 ve Starém
Městě Pražském
blahořečení: 3. prosince 1874 v Římě
papežem Piem IX.
svatořečení: 12. listopadu 1989 v Římě
papežem Janem Pavlem II.

MODLITBA

Bože,
tvá služebnice Anežka šla za tvým voláním,
zřekla se bohatství
a zamilovala si chudobu,
následovala tvého ukřižovaného Syna
a došla do nebeské radosti;
na její přímluvu veď i nás,
abychom nelpěli na věcech pomíjajících
a dosáhli slávy věčné.
Prosíme o to skrze Krista, našeho Pána.

P. Milan Kučera O. Cr.

P. Milan Kučera O. Cr. s papežským nunciem Dr. Donato Squiccianninim v Rakousku.

Žijeme ve světě nedůvěry ke slovu. Mají na tom zásluhu politické proklamace, reklama, lidské nepochopení jejich skutečného obsahu, ale především život člověka, který něco jiného dělá než říká. V této situaci je velice obtížné zprostředkovat společnosti slova naděje, pravdy a života od Boha. Víc než všechna slova musí proto dnes přesvědčit činy. Byl jsem požádán abych uvedl do známosti české veřejnosti ve Vídni obnovenou přítomnost Řádu Křížovníků s červenou hvězdou sídlící v kostele Karla Boromejského. Jako kněz to-

hoto řádu jsem byl určen, abych obnovil tradici přítomnosti křížovníků v tomto nádherném kostele. Abych se znovu vrátil k úvodní myšlence důležitosti spojení činu i slova je přítomnost našeho řádu ve Vídni také důkazem toho, že Bůh je dobrý nejen ve slovech ale i činech. Celá Evropa trpí nedostatkem kněží, bez rozdílů ať jde o západ či východ. V této situaci krize můžeme říci, že sv. Anežka prostřednictvím představitelů řádu posílá velkoryse do Vídně kněze. Je to pocta a výraz velké důvěry k našemu řádu, ale také lásky k lidem, kteří budou tuto nabídnutou ruku pomoci přijímat. Kdo je pozorný a nežije povrchně ví, že nic se neděje náhodou, ale všechno má svůj smysl. Také tedy možnost návratu křížovníků z Čech do Vídně je výpovědí o něčem, je poselstvím nad kterým se musíme zamyslet. Před deseti lety ve dnech svatořečení sv. Anežky náš národ dostal dar svobody. Za dalších deset let přichází kněžská pomoc do této země. Kdo nechce vidět v těchto faktech pomoc a zásah Boží prozřetelnosti ochuzuje sám sebe o vidění dalšího rozměru lidského života. V čem je tak důležitá přítomnost kněze? Je to svědek radostné zvěsti smyslu našeho ži-

Orelská „výprava“ na kostel sv. Karla Boromejského v roce 2000. Na snímku třetí zprava kostelník František Fejt, který konečně zase má českého šéfa.

vota, věčnosti našeho života. On sám je člověkem se všem slabostmi a chybami ostatních lidí, ale skrze milost je také poslem pravdy a naděje. Často slyšíme otázku co z toho budu mít, když budu chodit do kostela. Odpověď dostane jen ten kdo to zkusí být přítomen na mši, jít ke zpovědi. Pouze ten kdo pozná oheň může říci jiným přesvědčivě jaká je v něm síla. Mnoho lidí se dnes dělá starosti jak získat lidi pro života v církvi, jak předat víru. Není asi jiná cesta než přímé zkušenosti i skrze někoho kdo je věřící. V tomto životě nemůže nikdo odpovědět na všechna proč, která potkáváme, ale můžeme být hluboce osloveni tušením smyslu, který nám jednou Bůh prostře před naše oči, jako úžasný obraz, plný harmonie, krásy a pravdy. Znovu obnovená přítomnost Řádu Křížovníků ve Vídni je nepochybně vzácným důkazem Boží lásky za něž všichni ze srdce děkujeme.

Brano, věrný spolucestovatel P. Kučery

Síla pochází od Boha

Christoph kardinál Schönborn

Vysvěcení novoknězů v chrámu Sv. Štěpána ve Vídni 30. 6. 2001. Druhý zleva Mag. Pavel Považan.

Radost v kostele sv. Brigity v Brigittenavě

Dne 30. 6. 2001 vysvětil Christoph kardinál Schönborn v chrámu sv. Štěpána Mag. Pavla Považana, který se narodil v Tlmačoch u Nitry, studoval na univerzitách v Bratislavě a ve Vídni. Mag. Považan se stal kaplanem ve farnosti sv. Brigity, ve které

byla biřmována blahoslavená Sr. Restituta Kafková. Páter Považan mluví česky i slovensky. Přejeme mu Božího požehnání.

Svěcení Orelského praporu 28. 9. 1929. Vídeňští Češi před hlavním vchodem do kostela sv. Brigity. Uprostřed fotografie P. Jan Josef Litomiský CCG.

Průvod Brigitenavou, Vídeň XX. na svátek Božího Těla. 1956 Nebe nesou mezi jinými členové výboru IV. odboru JSM Karel Nedorost (vpravo) a Václav Pertl (vlevo). Fagulanti bratři Bergerové.

Setkání před pohřbem br. Spěváka, Vídeň XX. před kostelem sv. Brigity 1929.

Kaple sv. Brigity oslavila letos 350. výročí svého založení. Byla postavena po třicetileté válce jako poděkování za to, že Švédové Vídeň nedobili. Po kapli je pojmenován také kostel sv. Brigity švédské (1874). Je to kostel, kde nastoupil páter Považan svou první službu jako kaplan.

**Orelská
pouť 2002
Sv. Hostýn**

**18. srpna
v 10 hodin**

Nový blahoslavený Pavel Petr Gojdič

Doc. ThDr. František Janhuba, děkan řeckokatolické bohoslovecké fakulty v Prešově

Otec biskup Pavel Petr Gojdič se narodil 17. července 1888 v Ruských Peklanech na Slovensku. Jeho otec byl řeckokatolickým knězem a rovněž i dva Petrovi bratři byli kněžími (připomeňme si, že katoličtí kněží východního neboli byzantského obřadu se mohou před kněžským svěcením ženit). Petr po úspěšných teologických studiích v Prešově a v Budapešti se rozhodl, že bude žít v celibátě. Po kněžském svěcení, které obdržel týž den jako jeho starší bratr Kornel - 27. srpna 1911 v Prešově, slavili oba primiční mši svatou v místě působení jejich otce. S Otcem Petrem Gojdičem (Petr je jeho jméno křestní, Pavel je jeho jméno řeholní), se setkáváme na různých místech působení: v duchovní správě farnosti, poté je duchovním správcem chlapeckého semináře, duchovním otcem ministrantů v katedrále, oblíbeným zpovědníkem mládeže, katechetou na středních školách.

Po první světové válce, kdy koncem roku 1918 opouští diecézi Prešov promaďarsky smýšlející biskup Novák (rodem Rusín, ale cítěním Maďar - proto odchází do Maďarska), Petr Gojdič se stává ředitelem biskupského úřadu, koná lidové misie a především uvažuje, že vstoupí do řádu sv. Bazila. Uprostřed roku 1922 překračuje práh baziliánského kláštera s prosbou o přijetí. Po řeholní přípravě v klášteře se věnuje se svými spo-

lubratry misionářské činnosti na Podkarpatské Rusi, která tehdy patřila k Československu, a na východním Slovensku. Horlivý šířitel úcty k Božskému Srdci, apoštolátu modlitby a oblíbený kazatel neuniká pozornosti církevních autorit.

Diecéze Prešov má stále jen dočasnýho představitele, neboť biskup je od roku 1918 v Maďarsku. Proto papež Pius XI. jmenuje v září 1926 P. P. Gojdiče apoštolským administrátorem prešovského biskupství a 20. února 1927 je, oznámeno jeho jmenování titulárním biskupem. Biskupské svěcení přijímá v bazilice sv. Klimenta v Římě, ve které je pohřbený apoštol Slovanů sv. Cyril. Ve svém prvním pastýřském listě se přihlásil k cyrilometodějskému dědictví, které horlivě šířil Stojanovým apoštolátem sv. Cyrila a Metoděje i osobní účastí na velehradských kongresech. Na Velehradě poznávali ušlechtilost Gojdičovy duše i moravští bohoslovci a též na Moravě tento biskup požíval velké vážnosti. Láskou jeho biskupského srdce byl kněžský seminář, řehole, mládež, ale také opuštěné děti, pro které vystavěl v Prešově domov s útlukem. Uvědomoval si důležitost dobrého náboženského tisku, a proto vedle živého slova pamatoval i na slovo psané. Nezapomínal ani na své rozptýlené diecézány - proto s povolením Říma zařizuje řeckokatolické farnosti v Praze, Bratislavě i v Brně. V době druhé světové války se Gojdič stává ochráncem Židů a posílá zástupci Svatého otce na Slovensku list, ve kterém odsuzuje deportaci Židů. Biskup Gojdič vždy stál na straně pravdy a spravedlnosti.

Když se po roce 1915 stěhují biskupovi diecézány z válkou zničeného území východního Slovenska na západ a jih Čech, tak i tam za nimi posílá svého kněze.

Poválečná léta nepřinesla pro Slovensko toužený očekávaný pokoj, ale různé perzekuce katolíků v obnovené republice. Všechno, co souviselo s katolickou církví, bylo považová-

no za klerofašismus a obviňováno z nepřátelství k novému lidově-demokratickému zřízení. Tato obvinění padala především na řeckokatolickou církev. Na Slovensku a v celém Československu se snažili získat moc pravoslavní, kteří měli svého představitele v Moskvě, a jako náš stát začal být pod vlivem politiků z Moskvy, tak si i pravoslavní mysleli, že i oni obdrží více práv a zdůrazňovali, že řeckokatolíci uznávají za svoji hlavu římského papeže. Prešovský biskup se zvláště tehdy projevoval jako muž víry, který vložil svoji budoucnost i budoucnost věřících do rukou Všemohoucího.

V roce 1946 požádal Gojdič o pomocného biskupa, aby se věřící v hojnější míře mohli setkávat s nástupcem apoštolů. Stal se jím ThDr. Vasil Hopko.

Při sčítání lidu v roce 1930, posledním před 2. světovou válkou, se hlásilo na Slovensku k řeckokatolíkům 213 000 obyvatel (t.j. 6,41%); k pravoslavným pak na celém Slovensku 9 000 (tedy 0,3%). Poslední katalog řeckokatolického biskupství z doby Gojdičova působení v roce 1948 uvádí, že v celém tehdejší Československu bylo 305 000 řeckokatolíků s 301 kněžími a 2 biskupy. Po vítězství totalitní moci v únoru 1948, nastávají soustředěné útoky proti řeckokatolíkům se snahou převést násilím řeckokatolíky do pravoslavné církve. Tato akce zvaná „P“ - návrat k pravoslaví vyvrcholila 28. dubna 1950. Na tento den byl do Prešova svolán sjezd návratových komisí. Ačkoli tento sjezd nesvolal nikdo z kompetentních představitelů, byl nazván Církevním sněmem „Prešovským soborem.“ Ovšem do prešovské biskupské rezidence vtrhli pravoslavní již v předvečer soboru. V té době byli oba biskupové Gojdič a Hopko již několik týdnů pod nepřetržitým dohledem státní bezpečnosti. Vládní zmocněnci sídlili v biskupské rezidenci, kontrolovali administrativu i příchozí, vyměnili dokonce i zámky u vchodů. Bohoslovci informovali svého biskupa o životě církve tajně na lístcích, které při bohoslužbách vložili biskupovi do liturgických knih.

V předvečer „Soboru“ 27. dubna začala přísná internace biskupů, která předcházela jejich zatčení. Zinscenované vyhlášení 28. dubna 1950 pod vedením státních orgánů připojilo řeckokatolickou církev bez souhlasu jejich biskupů, kněží i věřících k pravoslaví. Po skončení právně neplatného kongresu se odebrala „delegace“ do rezidence biskupa Gojdiče se žádostí, aby jim vydal klíče od katedrálního chrámu. Když jim odmítl odevzdat klíče, tak ho ještě tentýž den zatkli a později rovněž zatkli i jeho pomocného biskupa Hopku.

Státní moc rozhodla, že biskup Gojdič bude souzen s biskupem Vojašákem a Buzalkou. Uvěznění biskupové byli veřejně hanobeni v tisku i v rozhlase a byli označeni za „vlastizrádce.“ Po těžkém a nelidském vyšetřování (přiznání se vynucovalo násilím) je předvedli na vykonstruovaný soudní proces s „vlastizrádnými biskupy.“ Na základě falešných obvinění a falešných svědectví byl 15. ledna 1951 v Bratislavě vyneseno rozsudek: biskup Vojašák ze Spiše jako 73letý byl odsouzen na 24 let vězení, zaplacení pokuty půl miliónu korun, k zabránění majetku a k ztrátě občanských práv. Biskup Michal Buzalka (pomocný biskup z Trnavy) dostal doživotní vězení, pokutu 200 000 korun a konfiskaci veškerého majetku. Biskup Gojdič dostal doživotní žalář, pokutu 200 000 korun a byl mu konfiskován majetek.

O tomto vykonstruovaném procesu byla vydána v mnohatisícovém nákladu brožura (v době kdy se tvrdilo, že je nedostatek papíru), ve které byli nespravedlivě a nepravdivě tupeni biskupové a špiněna a tupena i celá katolická církev a zvláště římský papež. Samozřejmě, že nepřátelé víry jako draví vlci na sebe oblékli roucho beránka a o své lži pod rouškou pravdy informovali i věřící a všechny občany na Západě.

Biskup Gojdič se svobody nedožil. Zemřel jako mučedník v den svých 72. narozenin ve věznici v Leopoldově a tam byl také pohřben. Dnes již známe některé epizody z jeho vězeňského života, ve kterých na jedné straně

vyniká síla jeho charakteru a na druhé straně dobrota a mírnost srdce. Téměř neuvěřitelně nám v současné době zní například i jeho odpověď na otázku spoluvězňů, kdo mu v životě nejvíce ublížil: „Mně v životě nikdo neublížil. Všechno utrpení, které jsem dosud snášel, jsem přijal rád a bolí mě jen to, že mnoho mých spolubratří a věřících musí trpět pro víru. „Tak může hovořit jen člověk, který se cele sjednotil s Kristem trpícím a ukřižovaným. Druhé posiloval i v těch chvílích, kdy ve vězení bylo nejhůř. V té době vynalezl jeden dozorce zlepšovák: zapráhl biskupy Gojdiče a Buzalku do pluhu (aby měl čtyřspřeží, tak připojil ještě jednoho kněze a bohoslovce) a museli orat vězeňská pole. Nač namáhat koně, když lidská síla byla zadarmo. Když významný komunistický činitel Eduard Göldstücker psal o tom, že odsouzení komunisté to měli v dobách komunismu ve vězení těžší než všechny ostatní kategorie vězňů, vzpomněl: „V roce 1953 na jedné dílně v Leopoldově jsme pracovali na konopí, později na peří. Byl tam i Richard Slánský, bratr popraveného generálního tajemníka KSČ Rudolfa Slánského. Stalo se, že katoličtí kněží v čele s biskupem Gojdičem museli nás oba spoluvězně bránit před několika rozvášněnými hochy, kteří chtěli mě i Slánského napadnout.“

V roce 1960 nastalo uvolnění vztahů mezi Církví a státem a ukazovala se možnost amnestie pro politické vězně. Tehdy Pán života a smrti v neděli 17. července 1960 udělil jinou amnestii: povolal ho do věčného domova. Byl sice pohřben na vězeňském hřbitově v Leopoldově, ale v roce 1968 byly jeho pozůstatky exhumovány a převezeny do katedrály sv. Jana Křtitele v Prešově, kde byly pohřbeny. K místu posledního odpočinku otce biskupa Gojdiče přicházejí věřící, aby se pomodlili nad jeho hrobem a nyní se již budou modlit k němu. I Svatý otec při poslední návštěvě Slovenska připomenul jeho věrnost Církvi. Biskup žije v srdcích svých věřících.

Jak jsme si připomněli, byli řeckokatolíci tzv. „Prešovským soborem“ zlikvidováni. Ve skutečnosti však Církev žila dál. Věřící se scházeli k modlitbám na hřbitovech, kněží udělovali svátosti a vysluhovali liturgii tajně. Kněží byli uvězněni, internováni a později z příkazu státu i s rodinami odvezeni především do českého pohraničí, kde pracovali na státních statcích a to zejména při těžkých pracích. Bohužel, pravoslavná církve se v případě likvidace řeckokatolické církve stala nástrojem totalitního režimu. V knize „Neumlčená“ čteme doslova: Podle odhadu zůstalo katolické církvi věrných asi 75 % řeckokatolických kněží a laiků. Ale většina z těch, kteří podlehli teroru, chápala vynucený přestup k pravoslavným jako formální a dočasnou záležitost. Až na výjimky se kněží, kteří odpadli k pravoslaví, modlili nadále v mešním kánonu za římského papeže a ne za moskevského patriarchu, jak měli nařízeno. V této době na 200 kněží i s manželkami a dětmi bylo vyvezeno do českých zemí se zákazem vrátit se na východní Slovensko.

Ještě v roce 1993 jsem se setkal s rodiči dospělého syna, kteří se podívovali, že jsou v matrice uvedeni jako pravoslavní, když oni od řeckokatolické církve neodstoupili. Totiž pravoslavní automaticky s vědomím státu přepisovali, všechny řeckokatolíky do matrik jako by byli pravoslavní.

Řeckokatolická církev - biskupové i kněží s lidem Božím prožívali v prešovské diecézi svou Kalvárii, ale přišla neděle Zmrtvýchvstání. „V roce 1968 v době tzv. Pražského jara byla činnost řeckokatolické církve obnovena, kněží se znovu vrátili do svých farností. I když byla řeckokatolická církev komunisty jen trpěna, z příkazu státu měla nedostatek bohoslovců, ve víře je všechny podporoval apoštolský administrátor Mons. ThDr. Jan Hirka, který nakonec po pádu totalitního režimu byl 21. prosince 1989 jmenován nástupcem biskupa Petra Pavla Gojdiče.

**REDEMPTORISTENKOLLEG
MARIA AM GESTADE**

Salvatorgasse 12
A-1010 Wien
Tel.: 533 22 82 0
Fax: 533 95 94 18

Hochw.

P. Mag. Blasius Müller SDB

Rennweg 63

1030 W i e n

Biskupský vikář Alois Kraxner, provinciál Josef Kamplleitner a rektor kostela Bruno Primetshofer hájili příslib redemptoristů císaři Františkovi I., že v kostele „Maria Stiegen“ budou české bohoslužby do té doby, co se Čech ve Vídni nachází.

Hochw. P. Müller!

Herzlichen Dank für Ihr Schreiben vom 14. 10. d. J., in dem Sie auf die neu eingerichtete "Katholische Mission für Tschechen" hinweisen. Was die in diesem Schreiben enthaltene Mitteilung über eine einzige Christmette für alle tschechischsprechenden Katholiken anlangt, so mußte ich leider feststellen, daß der damit verbundene Ausfall der seit Jahrzehnten in unserer Kirche stattfindenden Christmette bei den Betroffenen Verwunderung, ja Unverständnis und Verstimmung ausgelöst hat. Wir sahen uns mit diesem Problem ja bereits im Vorjahr konfrontiert, und ich sehe mich daher auch diesmal veranlaßt, selbst für einen tschechischsprechenden Priester unserer Kongregation zu sorgen, der die Christmette halten kann. Ich möchte betonen, daß von Seiten des Redemptoristenkollegs selbstverständlich Bereitschaft zu der von Ihnen angesprochenen Zusammenarbeit im Geist der Einheit und des Friedens besteht. Dies kann aber nicht bedeuten, daß ein seit langem bestehender Gottesdienst, noch dazu an diesem hohen Feiertag, ohne Einverständnis der Betroffenen, ja ohne Kontaktnahme mit ihnen, einfach abgesetzt werden kann. Ich darf daher um Verständnis für unsere Maßnahme bitten. Mit freundlichen Grüßen

(P. Bruno Primetshofer)
Rektor

Ergeht in Fotokopie an:

Generalvikar Präl. Rudolf Trpin,
Provinzial Dr. Josef Keler,
Provinzial Dr. Alois Kraxner,
Dr. Paul Varga,
Dr. Berthold Waldstein,
Univ.-Prof. Dr. Franz W. Mares.

Wien, am 5. 12. 1991.

1901–2001 - stoleté jubileum vídeňské provincie redemptoristů

S dekretem P. Generala Matthiase Rause z 26. 4. 1901 se na prosbu 42 českých paterů rozděluje rakouská provincie redemptoristů na dvě provincie. Na německou, nebo vídeňskou provincii s nově jmenovaným provinciálem P. Janauskem a na slovan-skou, nebo pražskou provincii. I polská viceprovincie byla odpojena od vídeňské provincie a spojena s pražskou provincií. Teprve 1909 se stává vlastní provincií. K pražské provincii patří kolegia Praha (noviciát), Svátá Hora u Příbrami, Červenka (juvenát) se stanicí Litovel. Vídeňské provincii zbylo 16 domů, ve kterých žilo 122 paterů, 42 kleriků a 83 bratrů. Z důvodu poválečné situace a zřízení Československa byla od 15. 3. 1921 zřízena svitavská, později karlovarská viceprovincie, která byla přímo podřízena páteru generálovi. Prvním viceprovinciálem se stal páter Johann Nepomuk Mayer. Dějiny vídeňské provincie přímo souvisejí s tím,

že redemptoristé ve Vídni už neměli v druhé polovině 20. století českomluvíci členy, takže jim s vypomáhali při udržení českých mší svatých hlavně v kostele Panny Marie na Nábřeží saleziáni, křížovníci s červenou hvězdou a bratislavští a košičtí dominikáni. Přes všechny potíže oslavíme příští rok 182 let českých bohoslužeb u Panny Marie na Nábřeží.

Fráter Josef připravuje oltář na mši svatou.

*Dne 20. 5. 2001 byl vysvěcen pomník
sv. Klementa Maria Hofbauera v Kleinhaugsdorfu
(Dolní Rakousko) u rakouské celnice.*

Košickí Dominikáni

fra Gabriel Hunčaga, OP

Pehoľa kazateľov (*Ordo praedicatorum*) jako znie oficiálny názov rehole známejšej pod názvom dominikáni podľa jej zakladateľa sv. Dominika sa postupne rodila v prvých rokoch 13. storočia na juhu Francúzska. Potvrdená bola 22. decembra roku 1216 pápežom Honóriom III. a zakrátko po tom sa rozšírila do celej vtedajšej Európy. Do Strednej Európy sa dominikáni dostli ešte počas života svojho zakladateľa z dvoch misijných smerov. Jeden pod vedením sv. Hyacinta a bl. Česlava viedol cez územie dnešného Rakúska cez Moravu do Poľska a ďalej pokračoval západne do Čiech a východne na Ukrajinu. Druhý misijný smer pod vedením pravdepodobne prvého dominikána z vtedajšieho Uhorska Pavla Uhorského zasiahol územie dnešného Maďarska, Chorvátska

dosiahol Balkán a veľmi pravdepodobne sa z tohoto smeru dostali dominikáni aj na dnešné Slovensko. Jako prvé miesto si tu bratia kazatelia vybrali mesto Košice.

Podľa archeologických výskumov z osemdesiatych a deväťdesiatych rokov ktoré prebehli v areáli kláštora pod vedením Dr. Béreša z archeologického pracoviska v Košiciach prišli prví dominikáni do mesta ešte pred vpádom Tatárov v rokoch 1241/1242. svedčia o tom pozostatky stavebnej činnosti pri niekdajšom severozápadnom vstupe do kostola a juhovýchodný portál objavený pri nedávnej rekonštrukcii Dominikánskeho námestia na ktorom stojí kostol dominikánov dodnes. Tatársky vpád a s tým spojené spustošenie dočasne zastavili rozvoj ich činnosti ale noví bratia sa do mesta vrátili ešte v štyridsiatych rokoch toho istého storočia. Mesto mohlo obývať vtedy okolo 3 000 až 5 000 obyvateľov. Nebolo príliš veľké, ale ležalo na významnej obchodnej ceste v smere sever-juh. Práve táto poloha mu dávala perspektívy ďalšieho rozvoja. Kostol ktorý dominikáni zakrátko po svojom už novom príchode postavili bol prvou gotickou sakrálnou stavbou na území mesta. V tom čase stál na mieste dnešného domu sv. Alžbety ešte len románsky kostolík. Druhý gotický kostol v Košiciach postavili františkáni, ktorí sem prišli o niekoľko rokov neskôr jako dominikáni.

Dominikánsky kostol bol typickou vtedajšou mendikantskou stavbou zodpovedajúcou svoje jednoduchosťou, vnútornými i vonkajšími proporciami interným stavebným predpisom, ktoré boli v tom čase v reholi v platnosti. Tvorí ho jednolodový, sálový priestor s jednoduchým pručelím a portálom na západnej strane. Kostol nie je celkom presne orientovaný v smere východ-západ jako to v tom čase bývalo bežné. Bolo to pravdepodobne spôsobené nedostatkom priestoru. Jeho poloha je totiž typicky mendikantská. Stál neďaleko mestskej brány a hradieb

v tesnej blízkosti trhoviska. Presbytérium oddelené od lode ešte dodnes dobre pozorovateľným víťazným oblúkom bolo takmer rovnako dlhé ako loď aby sa do neho zmestili chórové lavice určené pre spoločnú chórovú modlitbu. Presbytérium bolo ukončené gotickými oknami z ktorých sa dodnes zachovalo jediné, tzv. ružicové. Z pôvodného presbytéria sa ešte zachovalo v stene sanktuarium slúžiace na uschovanie Sviatosti otárenej a niektoré klenbové oblúky ukončené antropomorfnými motívami. V priestore bývalého juhozápadného vstupu do kostola (dnešná tzv. gotická kaplnka) sa zachovala jednoduchá štvorramenná gotická klenba s klenákom a plastickým motívom ležiaceho barnáka nazývaného Agnus Dei. Najkomplexnejšie zachovaným celkom z gotickej stavby je veža kostola. Tvori ju niekoľkopo-
schodový oktogón s viacerými gotickými oknami. Je veľmi pravdepodobné, že súčasťou stavebného celku bola aj krížová chodba, tzv. kvadratura, ktorej zvyšky sa zrejme nachádzajú pod súčasnou kláštornou budovou. Pôvodný kláštorný komplex mohlo byť pomerne veľký, pretože košický kláštor sa spomína ako akési centrum pro ďalšiu expanziu rehole smerom na Východ. Reholníci viedli v kláštore tzv. kláštornú školu, venovali sa kazateľskej činnosti a mali bohatú knižnicu z ktorej sa jednotlivé exempláre dostali do knižníc v Krakove, Viedni i Norimbergu. Najväčší rozkvet zažil kláštor v 15. storočí keď viacerí jeho bratia študovali na talianskych univerzitách a v šesťdesiatych rokoch 15. storočia ho osobne navštívil horlivý reformátor dominikánskeho reholného

života v Strednej Európe, dekan teologickej fakulty Viedenskej univerzity a autor dobrozdania pre založenie Academie Istropolitany v Bratislave Leonhrad Huntpechler.

Vnútná kríza, nástup reformácie a ekonomicko-politický úpadok oblasti spôsobili v 16. storočí postupný zánik kláštora. Silnou ranou bol prepád kláštora rozhorčenými mešťanmi hlásiacimi sa ku reformácii pri ktorom bol jeden brat zavraždený a niekoľko iní boli zranení. Bodkou za úspešnou činnosťou bratov bol požiar z 13. 9. 1556, ktorý pohltil tretinu mesta a nenávratne zničil celý kláštorný komplex a kostol okrem veže a časti presbytéria. Zvyšní reholníci odišli do kláštorov v Banskej Štiavnici alebo v Trnave a celý ich bývalý komplex slúžil 142 rokov len ako rôzne skladištia a v jeho dvore si rôzni remeselníci vystavali dielne. Nádej na návrat do Košíc svetla dominikánom keď cisár Leopold I. vydal 16. 12. 1696 listinu na základe ktorej sa mohli vrátiť. Celý

proces nadobudol konkrétnu podobu vydaním ďalšej listiny Leopoldem I. z 11. 4. 1698 ktorou sa bratom zaručovalo prevzatie pôvodného pozemku a povolenie na novú výstavbu. V ťažkých podmienkach nebolo jednoduché vybudovať všetko nanovo. Prestavba ruín kostola s nezmeneným patroci-
niom Nanebovzatia Panny Márie bola ukončená

Páter MUDr. Rajmund Jozef Klepanec OP.

Jeden obraz za všetky Dominikány

v roku 1741 a novostavba kláštora bola posvätená až v roku 1767. Aj novo zrekonštruovaný kostol si zachoval pôvodnú jednoduchú dispozíciu, ale gotické prvky boli nahradené barokovými. Maliarsku výzdobu usko-
točnil maliar Ján Kracker (+1769) a predsta-

Protože rád vznikl, aby bojoval proti herezi, která zobrazovala svět jako ďábelský, mají dominikáni klíčový zájem na fyzickém světě a hlubokém porozumění proto, že všechno, co Bůh stvořil, nějakým způsobem obráží svého stvořitele.

Podmieniam všetkých z klubu.

13. novembra 2001

J. Vojtek Rakovský k.p.

vuje alegorickým spôsobom katolícku vieru na štyroch kontinentoch, v Afrike, Ázii, Amerike a v Európe.

Radosť z opätovnej činnosti však žiaľ netrvala dlho. Likvidačné reformy cisára Jozefa II. (1780–1790) zasiahli aj kláštor v Košiciach. Hoci nebol zrušený, bolo mu zakázané prijímať do noviciátu nový rehoľný dorast a tak bol vlastne určený na „vymretie“. Vlna nepriaznivých okolností pokračovala aj v storočí nasledujúcom. Počas revolučných rokov slúžil kostol a časť kláštora ako vojenský sklad a prístrešie pre vojakov. Naposledy ešte v dvadsiatych a tridsiatych rokoch minulého storočia, keď tvorili dominikáni v Čechách a na Slovensku jednu spoločnú provinciu, prežil kláštor pomerne plodné obdobie. V jeho areáli bola postavená veľká spoločenská sála s niekoľkými miestnosťami slúžiacimi na pastoračné účely. Bratia sa angažovali v tzv. Ľudových misiách, v kultúrnom živote mesta, vyučovali na stredných školách a venovali sa charitatívnej činnosti. Začiatkom novembra 1938, keď po vyhlásení slovenskej autonómie pripadlo mesto k územiu Maďarska museli kláštor opustiť slovenskí bratia a vrátili sa sem po druhej svetovej vojne. Ďalšia katastrofa ale nedala na seba dlho čakať. Počas tzv. Barbarskej noci zo 14. na 15. apríla 1950 boli v Akcii „K“ – likvidácia mužských rehoľí, zrušení aj košickí dominikáni. Niektorí sa vrátili do civilu, niektorí emigrovali a ďalší skončili v táboroch nútených prác, alebo vo väzniciach. Zatiaľ posledný návrat bratov z rehole kazateľov zažilo mesto Košice v roku 1990. Vtedy bol 1. 1. najskôr prevzatý kostol a 12. 7. prevzali rehoľníci aj kláštor ktorý počas komunistického režimu slúžil ako konzervatórium. Dnes sa kláštor po desaťročiach nesvobody pokúša nadviať

na úspešnú činnosť svojich predchodcov. Býva v ňom 32 bratov a je sídlom študentátu Slovenskej dominikánskej viceprovincie. Dve desiatky študentov študujú teológiu na Teologickom inštitúte sv. Karola Bormejského a pripravujú sa tu na svoje budúce rehoľné poslanie. Najväčším želaním všetkých je, aby sa tragické udalosti z minulosti už nikdy neopakovali a nerušili aktivity dominikánov nielen v Košiciach, ale kdekoľko vo svete.

Jan Gabriel

Prosba čtenářům: Kdo zná tuto vídeňskou orelskou sestru, která navštívila v srpnu 1911 Svatý kopeček u Olomouce?

Kňaz - pastier a vodca farského spoločenstva

Jan Pavol II.

Pápež Ján Pavol II. prijal 23. novembra účastníkov plenárneho zasadnutia Kongregácie pre klérus, ktorí vo Vatikáne diskutujú na tému Kňaz, pastier a vodca farského spoločenstva.

V príhovore k členom kongregácie zdôraznil, že len vysvätený kňaz môže byť určený za platného pastiera a že farníci môžu s ním spolupracovať, ale nikdy ho nemôžu nahraďiť. Podčiarkol, že v živote kňaza má veľký význam dobrá kázeň, živá povaha nedeľného slávenia Eucharistie, dodržiavanie posvätného dňa Pána a je v ňom veľmi dôležitá náuka o skutočnej prítomnosti Krista v Eucharistii. Kňaz tiež nemá dovoliť, aby kanonicky schválené konzultačné orgány prekročili svoje povinnosti ako konzultanti pastiera.

„Kňaz v osobe Krista slávi obeť svätej omše a vysluhuje sviatosti,“ pripomenul Svätý Otec. „Pre farnosť má zásadný význam vlastný kňaz ako pastier. Titul pastiera je špecificky vyhradený kňazovi. Posvätná ordinácia kňazstva predstavuje v skutočnosti pre kňaza nenahradiiteľnú a potrebnú podmienku, aby bol platným pastierom...“

„Cirkevné spoločenstvo absolútne potrebuje službu kňazstva, aby bol Kristus a Pastier – Hlava - v ňom prítomný. Kristus je prítomný v Cirkvi eminentným spôsobom v Eucharistii, zdroji a vyvrcholení cirkevného života. Je skutočne prítomný pri slávení svätej omše ako aj v konsekrovanom chlebe v sviatostánku,“ zdôraznil Svätý Otec. Zdôraznil, že tam, kde nie sú kňazi, je potrebné o nich prosiť Pána: „Bolo by osudným omylom rezignovať a chovať sa, ako by sme museli pripravovať Cirkev zajtrajška, pretože o nej niektorí majú víziu Cirkvi zbavenej kňazov. Týmto spôsobom by sa opatrenia prijímané na nápravu súčasnej situácie skončili, napriek s dobrým úmyslom, ako vážne poškodenie cirkevného spoločenstva.“

„Farnosť je privilegovaným miestom hlásania Božieho slova. Pastier by mal byť veľmi dobre oboznámený s Božím slovom a mal by sa pokúšať byť čo najúčinnjší v jeho kazateľskej službe,“ zdôraznil Ján Pavol II.

Jan Pavel II. gratuloval Kofi Annanovi k Nobelovej ceně za mír. Redaktoři novin v ČR se spíše divili, proč člověk, který dělá svoji práci poctivě kvůli tomu musí být vyznamenán.

Pápež o rodině

Pápež Ján Pavol II. vyhlásil, že zákony umožňujúce rozvod a interrupciu predstavujú prudký útok na rodinný život. Duchovný líder približne miliardy katolíkov po celom svete povedal na kongrese o rodinných otázkach, že spoločnosť musí predísť zákonom, ktoré nie sú v súlade so skutočným blahom rodiny, a musí robiť viac pre ochranu práv detí.

Najvyšší pontifex opakovane kritizuje interrupciu, rozvod a práva nezosobášených párov, avšak, ako dodal, jeho varovania nezabránili rozširovaniu týchto praktík. Pápež tiež vyslovil osobitnú výzvu za práva detí. Tie označil ako obeť rozpadnutých rodín: Katolícka cirkev je rázne proti rozvodu a homosexuálnym partnerským vzťahom, ktoré, podľa nej, ohrozujú „prirodzenú inštitúciu“ rodiny. „Moc meniť Stvoriteľov pôvodný projekt človeku nebola daná,“ zdôraznil Ján Pavol II.

Nový blahoslavený Metoděj Dominik Trčka, CSsR

Doc. ThDr. František Janhuba, děkan řeckokatolické bohoslovecké fakulty v Prešově

Zároveň s otcem biskupem Gojdičem bude v Římě blahorečen i redemptorista východního obřadu Otec Metoděj Dominik Trčka. Narodil se jako sedmé dítě rodičů Trčkových ve Frýdlantu nad Ostravicí na Moravě. Na školách ho vidíme ve Frýdlantu a v Místku, poté studuje na gymnáziu u redemptoristů v Července a na teologickém učilišti v Obořišti. Na kněze je vysvěcen v červenci 1910. Již v

Leopoldova, kde byl tvrdě vyšetřován a násilím nucen, aby se přiznal k tomu, co nikdy neudělal. Státní prokurátor ho v dubnu 1952 obvinil ze spolupráce s biskupem Gojdičem: rozšiřoval pastýřské listy biskupů (biskupové v nich hájili práva Církve) a podával skrze své představené v Praze tajné informace do Říma (ve skutečnosti šlo o obyčejný dopis spolubratrovi). Rovněž si stát

Obořišti se setkává s křesťany východního obřadu. Velehrad upevňuje jeho vztah k východnímu obřadu. Zde pod vedením Stojanovým se konají unijní setkání naplněné touhou po sjednocení Slovanů ve víře. Po ukončení první světové války Otec Trčka s jedním ze svých spolubratrů odchází do Lvova (nyní na Ukrajině). Zde působili zvláště v misijích. Po dvou letech v roce 1921 odcházejí na východní Slovensko, kde byl založen klášter redemptoristů. Na východním Slovensku a Podkarpatské rusi hlásají Boží slovo a zakládají církevní bratrstva Matky ustavičné pomoci a Svatého nižence. V roce 1931 je zbudován nový klášter v Michalovcích (předtím byl ve Stropkově). Několikrát se Otec Trčka stává představeným redemptoristů a nakonec i apoštolským vizitátorem sester baziliánek. Za druhé světové války pomáhal i Židům tím, že jim vystavoval křestní listy.

Po druhé světové válce se Otec Trčka stává prvním viceprovinciálem redemptoristů východního obřadu. Má vždy na mysli duchovní formaci nových členů svého řádu.

Komunistická moc v roce 1949 zrušila viceprovincii redemptoristů a v době tzv. barbarské noci z 13. na 14. dubna 1950 obsadila kláštery a řeholníky internovala v koncentračních táborech. Otec Metoděj byl internován v Podolinci, odkud byl často odvážen do

vymyslel historku: pokus o útěk do zahraničí s falešným pasem. A tak ve vykonstruovaném procesu byl Otec Trčka odsouzen na 12 roků do vězení.

Roky ve vězení ho však nezlomily. Korespondence příbuzným je plná naděje i touhy po svobodě, ale zároveň je naplněna i odevzdaností do vůle Boží. Jeho zdravotní stav se po letech vězení trochu zlepšil, a tak byla naděje, že se z vězení vrátí domů.

Ale přišly vánoce 1958, které se pro něho staly posledními. Prozpěvoval si vánoční koledu a při zpěvu ho uslyšel vězeňský dozorce. Zpěv ve vězení byl zakázán. Otec Trčka putoval do korekce, kde dostal zápal plic s vysokými horečkami. Přivolaný lékař žádal převoz do nemocnice, ale dozorce to odmítl. Byl jen později přemístěn do lepší vězeňské cely, ne do nemocnice, a tam podle očitých svědků přišel již jen zemřít. Pán ho k sobě povolal 23. března 1959 v Leopoldově.

Lékař, který Otce Trčku ošetřoval, ve svém svědectví vzpomíná, jak se ospravedlňoval Otcovi Trčkovi, že mu nemůže pomoci. Ten mu odpověděl, že se na nikoho nehněvá, a že všem odpouští. Lékař pochopil toto veliké svědectví víry, že kněz, který věděl, že je v nebezpečí smrti, svým ubližovatelům odpustil. Otec Trčka byl pohřben na vězeňském hřbitově v Leopoldově. Samozřejmě pohřeb

byl bez kněze, pohřbil ho vězeňský dozorce. Rodina si přála převézt jeho tělesné pozůstatky na Moravu do rodného Frýdlantu, ale tehdejší úřady jim to zamítly. Teprve v roce 1968 byl pohřben na hřbitově v Michalovcích.

Dnešní svět potřebuje více svědků živé víry a apoštolů lásky i odpuštění. Naši velikáni - v tomto případě i nadcházející blahoslavení Otec biskup Gojdič a Otec Trčka jsou nám v tom vzorem a příkladem.

Čas v dějinách lidstva neúprosně plyne. Život člověka je úzce spojený s vírou a to buď

ve vlastní síly nebo v nějakou nadpřirozenou bytost. Křesťané věří v Boha, kterého však dnešní svět často nepřijímá. V dějinách procházela víra často různými zkouškami a mnoha způsoby pronásledování. K divoké zvíři v římském Koloseu se připojovaly kříže, věznění, vyhnanství, vraždy a různé způsoby mučení v každém století, samozřejmě i v ukončeném dvacátém století. Pronásledování tedy není zjevem jen dávných dějin, ale uskutečňuje se i v nové době. Kéž krev mučedníků je stále semenem nových křesťanů.

Mučedníkovo poselství

Eliška Bártová

První listopadovou neděli rozšířil papež Jan Pavel II. řadu blahoslavených o dalšího Čecha: Metoděje Dominika Trčku. „Podal svědectví neochvějně důvěry k Bohu – což je věc nejvyšší důležitosti. Důvěra nám všem totiž velmi chybí i teď, natož v časích utrpení,“ vysvětluje důvody papežova kroku Jozef Jurčenko, představený kláštera redemptoristů v Michalovcích, kde otec Trčka působil nejdéle. Třiasedmdesátiletého rodáka z Frýd-

lantu nad Ostravicí nakonec po životě plném služby zabili komunisté v jednom ze svých žalářů. Jeho blahoslavení dnes podle kněze Jurčenka není darem pouze pro křesťany, ale pro každého z nás: „Kdo chce, tomu to může dát odvahu, aby se zpříma podíval na svůj vlastní život.“

Pro každého hrdina

„Před několika lety za námi do Michalovců přijeli vyslanci od Svatého otce z Vatikánu a ptali se nás, zda nemáme mučedníky, kteří trpěli za komunismu“, vzpomíná na rok 1996 představený Jurčenko. „My navrhli otce Trčku. Prolil přece kvůli víře vlastní krev.“

Proces blahorečení začal – tak, jak je obvyklé – sbíráním svědectví o kandidátově životě a po souhlasu komise jmenované biskupem se složka s dokumenty dostala

před karinálskou koregaci. Poslední slovo má pak Svatý otec. „Blahořečením se papež snaží dávat věřícím příklad, aby každý mohl mít svého hrdinu,“ říká provinciál řádu redemptoristů Jan Zemánek. A otec Trčka se tím hrdinou stal: minulou neděli byl spolu s dalšími šesti muži a jednou ženou blahorečen na svatopetrském náměstí v Římě. „Obraz našeho strýčka visel uprostřed všech blahoslavených – byla jsem na něj pyšná,“ vzpomíná na slavnostní chvíli Trčkova neteř Marie Mikischová (90).

Na východě

Po gymnáziu vstoupil Trčka do řádu redemptoristů, který se specializuje na lidové misie a výpomoc farnostem. V roce 1910 byl vysvěcen na kněze a začal působit na Svaté Hoře. Během první světové války jej utečence z chorvatska seznámili s východ-

ním křesťanským ritem. V nově založené republice pak odešel na Podkarpatskou Rus a začal působit mezi řeckými katolíky ve Lvově. „Dávné přání a vřelá touha, aby se mi dostalo štěstí sloužit někdy mši svatou východním obřadem, se začíná plnit,“ cituje Trčkovu radost složka s dokumenty k blahořečení. Během dvouletého pobytu v Haliči přijal jméno Metoděj. „Všichni jsme velmi obdivovali, co pro to musel udělat: přeškolit se, naučit se jazyk, obřad a tradici. Vážíme si jeho úsilí dodnes,“ vzpomíná na svého strýce Marie Mikischová.

Roku 1921 založil otec Trčka klášter ve východoslovenském Stropkově, o deset let později učinil totéž v neďalekých Michalovicích. Ta práce jej vyčerpala. Přesto se podle blahořečícího spisu snažil „s největší láskou sloužit každému v duchovních dílech a ze všech sil usiloval o šíření Království Božího“.

Číslo 4730

Po rozpadu masarykovského Československa byl Metoděj Trčka donucen stáhnout se do ústraní, ale s koncem války se opět vrátil na post představeného michaloveckého kláštera. Ale to už se blížilo panství komunistů a s ním i ničivý tlak proti církvi. Řád redemptoristů byl zakázán, otec Trčka musel odejít z Michalovců a uchýlil se

do kláštera v Sabinově. Tady jej zastihla Barbarská noc ze 13. na 14. dubna 1950, kdy českoslovenští bolševici jedním úderem zničili veškeré církevní řády v zemi a řeholníky internovali v koncentračních táborech. Po ročním pobytu v lágru byl Dominik Trčka obviněn z velezrady a vyzvědačství. Za to ve svých šestašedesáti letech dostal 12 let kriminálu.

„Chtěl uchránit všechny ostatní redemptoristy, a proto bral vše na sebe,“ vzpomíná na mnichovo příkladné chování jeho spoluvězeň Anton Neuwirth. A ve vězení pak kněz tajně sloužil i mše. V dopisech neteři žádal o pečivo a hrozinky (chléb a víno), aby mohl dávat svaté přijímání. Přestože se na něj nevzťahovala žádná amnestie a opakované žádosti neteře o jeho propuštění procházely bez odezvy, neztrácel otec Trčka naději. „Přešel jsem již do 73. roku! Ještě mám sedět pět let. Dá Bůh, že i to přežiji,“ psal v jednom ze svých

posledních dopisů paní Mikischové. Ale nebylo mu to práno. A osudnou se mu na Vánoce 1958 stala právě jeho neochvějná víra. Podle svědectví Antona Neuwirtha se otec Trčka ve své cele potichu zpíval koledu. Bohužel jej zaslechl dozorce a stařec byl odsouzen ke dvěma dnům tzv. korekce. „Byla to tmavá, studená místnost s malým okénkem a betonovým hranolem k spánku,“ popisuje Neuwirth. Otec Trčka dostal zápal plic, vězeňská správa jej však odmítla převézt do nemocnice, a on proto na konci března 1959 v leopoldovské věznici umírá. Na tamním hřbitově jej dozorcí pohřbili pod číslem 4730.

Exhumace se kněz dočkal až v roce 1969 – kdy byly jeho ostatky převezeny do Michalovců. Ale až teprve jedenatřicet let poté přišlo úřední doznání, že za nespravedlivé utrpení a tragickou smrt otce Trčky může československý stát.

Exhumace se kněz dočkal v roce 1969.

Oltář lidu a oltář boží

Josef Pěška, Vídeň

Josef Pěška po výstupu Orlů po Fadensteig na Schneeberg se nechal zrenovovat.

Horliví překladatelé z pokoncilní církevní němčiny jakoby svého času pozapomněli počestit slovo „Volksaltar“ a tak od „rozkvětu“ liturgické reformy je naše diaspora na rozdíl od našich sousedů jakoby poseta „obětními stoly“. Slovo „oběť“ sice nezapadá do propagovaného konceptu katolické mše jako hostiny, ale v našich tehdejších lidově demokratických poměrech bylo stravitelnější než revoluční patos „oltáře lidu (Volksaltar)“. A o liturgickou revoluci opravdu šlo. Kněz a s ním i „vzdoroltář“ se otočili o stoosmdesát stupiňů od východu slunce v apsidě k východu ... z kostela!

S tím bych nesouhlasil už jako malý žáček, který občas přišel pozdě - že to odpuzuje náhodné příchozí, není třeba rozebírat. Že to vede na straně mnoha kněží k exhibicionismu a nemístnému mentorování mohou dosvědčit nejlépe ony zbožné stařenky, které ještě dnes chodí na mši ve všední den a trpělivě seč mohou vykonávají prostná vyumělkovaná „aktivní účasti“ včetně pozdravu pokoje na povel, který sousedu pokoj nepřináší. Někdo mnohem chytřejší než já upozornil svého času na to, že to co je v liturgii banální,

vyumělkované, komické - jiným slovem hloupé stává se neustálým opakováním odporným: Rád bych také poznal kněze, kterému celebrace čelem k věřícím nepřekáží v potřebné usebranosti, když oslovuje svého Stvořitele.

Liturgická reforma se všeobecně připisuje poslednímu koncilu. Pravda je, že se vyslovil pro celkovou obnovu liturgie (III, 21) „*po důkladném teoretickém zkoumání z hlediska teologického, historického a pastoračního... aby se zachovala zdravá tradice. Dále platí, že se nové formy mají zavádět jen tehdy, vyžaduje-li to jistý užitek církve. Přitom ať se dbá, aby nové formy organicky vyrůstaly z forem, které již existují...*“

Reformy vypracovala liturgická komise inspirovaná myšlenkami liturgického hnutí, z nichž konkrétně obětní stůl, odmítl už papež Pius XII. v encyklice „*Mediator Dei*“. Nařízení nikdy nebyl, nejvýš doporučen, a tak jsme ve Vídni díky Otcům Těšitelům dlouho přijímali jako za stara vkleče u oltářní mřížky než k nám po stržení železné opony dorazila nová doba v osobě saleziána dr. J. Horáka, který nepochybně, aby se zalíbil establishmentu (rozuměj: stávající církevní vrchnosti - a to spíš té v Praze než v Římě či Vídni) začal náhle sloužit tváří v tvář a zavedl přijímání ve štrůdlu. Manžel farní asistentky Renato, vede ovečky jako leithammel pryč od ještě existující oltářní mřížky. Běda, kdyby si některá z nich nebo beran jako já, klekl. Musí čekat a klečat za trest, až je obsloužen celý zástup prý podle principu svobodné volby. Samozřejmě, že už tam nepřijímám. Cítím se totiž, jak to duchaplně vyjádřil nám všem tak blízký a současně vzdálený hierarcha v článku „*Křesťan není zahrádkář*“... členem jedné

z „katolických menšin“, „nostalgicky lpějících na minulosti, které se mohou stát na různých úrovních příčinou propukajících, konfliktů. místních společenství“ a ergo kladívko, nejsem církev, kterou jsou přece on a jeho- „většina“...

Kéž by si onen hierarcha přečetl jako já knihu kardinála Ratzingera „Duch liturgie“ a omluvil se za šéfredaktora „Katolického týdeníku“ a jeho „dopis od pí. Zahálkové ze Stříbra“, kterým v č. 2/99 zcela demagogicky ukončil debatu na téma v Una voce a který dokazuje (Jakoubek promine), že není zlato co se třpytí a že konkrétně pro paní Zahálkovou i pro P. Badala mlčeti v této věci by bylo zlato. Kardinál Ratzinger v úvodní kapitole této knihy vysvětluje pohnutku k jejímu vydání. Liturgické hnutí, které je podle něho nepřímo odpovědné za stav liturgické reformy, značně pobloudilo. Toto hnutí (a s ním i koncil, který se nezabýval návrhy a vydal jenom všeobecné směrnice viz výše) „pomohlo odhalit krásu (freska) křesťanské liturgie, ale mezi tím v důsled-

ku klimatických podmínek a všelijakých restaurací a rekonstrukcí je (toto fresko) ohroženo a v nebezpečí, že bude zničeno“. Nejde mu o vědeckou polemiku ale o pomoc víře a o její centrální projev: liturgii.

Bůh Stvořitel má právo na odpověď člověka. Bůh chce být uctíván tak, jak on chce. Liturgie předpokládá Boží odpověď. Člověk nemůže sám kult vytvořit. Dobře míněný kult Zlatého telete v dějinách Izraele je varováním před svéprávným a egocentrickým kultem, odpadem od Boha pod sakrální pokrývkou. Při čtení těchto řádků mi napadá dnešní kult koncilu. Zdá se, že Církev už nevěří V Boha a jeho Desatero, ale v koncil a jeho „ducha“. Není to „kroužení kolem sebe“, kult zlatého telete? Abychom unikli neúprosnému Bohu, schováváme se za koncil. Velká liturgická revoluce je prý dílem koncilu. Tato desinterpretace či neochota hájit proklamované cíle koncilu způsobí, že se za něj bude Církev jednou stydět. Máme velmi blízko k církevnímu ateismu. Láskou

Joseph kardinál Ratzinger rozsvěcuje svícen při prosbě o odpuštění.

k bližnímu lze vypáčit lásku k Bohu, z bliženské lásky házíme perly psíkům. To neříká Ratzinger, to jsou myšlenky, které mne jako čtenáře napadají: Nepatří srdcervoucí kampaň za připuštění „ubohých“, ale při plném vědomí se znovu oženívších či provdávších civilně rozvedených katolíků - ke svátostem, právě do této kategorie? (Jestli mne paměť neklame, v této kauze se proslavili oba dva nedávno jmenovaní kardinálové - Lehmann a Kasper!). Lze protestantizaci bohoslužeb vydávat za ekumenismus, když se jí prohlubuje příkop oproti východním církvím? Lex orandi - lex credendi. Jak se modlíš, tak věříš. Co přišlo dříve: úpadek v liturgii či teologii? Demontáž eucharistické úcty, kulminující v přijímání do nemytých rukou, není náhodná. Nejdříve někdo (nebyl to sám Zmarchrob z „Rad zkušeného ďábla“?) našeptal někomu, (dejme tomu Evropské společnosti pro teologii), že mše není oběť (...s hostinou pro ty ve svatebním šatě) ale hostina pro všechny přítomné a k těm, že je třeba se obrátit. Obrácení zády k svatostánku bylo dobrou záminkou svatostánek odstranit. Oltář byl přiblížen k věřícím tak, aby zmizela oltářní mřížka a nedalo se přijímat v kleče. Odstraněním mřížky se z presbytéria stalo emancipatorium, tak aby se mohly zapojit i dámy. A proč by nemohla ministrovat také děvčátka. To je přece nevinné a dojemné. A proč neobnovit jáhenskou službu žen? Jáhenky prý kdysi existovaly. A máme-li být politicky korektní, proč odpírat kněžství ženám? (Alba v případě mateřství nevyžaduje úpravy..)

Ale vraťme se ke knížce kardinála Ratzingera, která pro mne kulminuje výzvou (na str. 62): „...právě kosmická dimenze je pro křesťanskou liturgii podstatná. Je vždycky kosmickou liturgií. Proto by se měla apoštolská tradice „orientace“ k východu jak v kostelní stavbě tak ve výkonu

liturgie bezpodmínečně znovu zavést, kde je to jen možné.“

Míněn je ovšem východ slunce, nikoli východ z kostela: Komu by se nestýskalo po „oltáři Hospodinově“ když zazářil v apsidě a „naplňoval naši mladost radostí“ ano i po pastýřích, kteří bývali vzorem v lásce k pravdě a dědictví otců. Naše římskokatolická tradice - dědictví otců je totiž to, co jsme převzali a nikoli rýnskokatolické náboženství, které se do nás v této době pumpuje.

J. Ratzinger
13. 6. 01

Kardinál Ratzinger 20 rokov vo funkcii

Kardinál Joseph Ratzinger oslávil v nedeľu 25. novembra jubileum 20 rokov vo svojej funkcii prefekta Kongregácie pre náuku viery. Pápež Ján Pavol II. povolal 25. novembra 1981 vtedajšieho arcibiskupa bavorskej diecézy Freising do Ríma a urobil ho svojím najvýznamnejším teologickým poradcom. Kardinál Ratzinger je dnes služobne najstarším kardinálom Rímskej kúrie. V deň svojho jubilea sa v Ríme zúčastnil na blahorečení z Bavorska pochádzajúcej františkanky Crescenzie Höss.

Kardinál Ratzinger sa narodil 16. apríla 1927 v mestečku Marktl am Inn a bol jedným z najrenomovanejších profesorov teológie Nemecka. Na Druhom vatikánskom koncile sa zúčastnil ako peritus - teologický poradca. Okrem vedenia kongregácie je kardinál Ratzinger aj prezidentom Medzinárodnej komisie teológov a Biblickej komisie. Je členom aj deviatich ďalších vatikánskych orgánov.

ÖSTERREICHISCHES VOLKSGRUPPENZENTRUM

AUSTRIAN CENTRE FOR ETHNIC GROUPS

Novinky z Rakouského centra pro národnostní skupiny

Peter Gregory

Rakouské centrum pro národnostní skupiny navrhlo změnu Státního základního zákona z 21.12.1867 na Zákon o národnostních skupinách. Aby se předešlo dlouhým nesmyslným diskusím, měli by být slova *národnostní kmen* případně *národnostní kmeny* nahrazeny slovy *národnostní skupina* případně *národnostní skupiny*.

Menšinová rada české a slovenské větve v Rakousku navrhla navýšení počtu členů v českém poradním sboru na 11 společně, přičemž 6 má být vysláno z řad národnostní skupiny podle paragrafu 20 Ods. 2 Č 2. Jmenovitě jsou navrženi jako oprávnění k vyslání Menšinová rada české a slovenské větve v Rakousku, Školský spolek Komenský, Kulturní Klub Čechů a Slováků, jakož i spolek Jirásek.

Menšinová rada české a slovenské větve v Rakousku navrhla, aby byl v poradním sboru pro národnostní menšiny jmenován pro Čechy podle § 20 Ods. 2 Č 3 jeden člen římsko-katolické církve.

Rádio národnostních skupin

s.r.o. nebylo v prvním kole při přidělování licencí k vysílání zohledněno a vede odvolací řízení. Lze počítat s další ignorancí žádosti, čím bude nuceno Rádio národnostních skupin s.r.o. odvolat se k nejvyššímu soudu. Šance na pozitivní rozhodnutí nejvyššího soudu ve věci Rádía národnostních skupin s.r.o. během roku 2002/2003 nevypadají bez vyhlídek.

WIENER ZEITUNG

FR./SA., 31. AUG./1. SEPT. 2001

Für den Bereich Volksgruppen:

Österreich Volksgruppenzentrum:

Dr. Reginald VOSPERNIK

Dr. Walter BAJLICZ

Andreas SARKÖZI

16. října 2001 byla konstitována nová Rada publika ORF. Dr. Reginald Vospernik, který se zařadil na prvním místě mezi třemi kandidáty návrhu Rakouského Centra pro národnostní skupiny, se stal zástupcem národnostních skupin v tomto grémiu. 26. října 2001 se nová Rada publika ORF informovala při příležitosti zasedání kuratoria a předsednictva rakous-

kého centra pro národnostní skupiny o aktuálním stavu vysílání v mateřském jazyce v ORF. Menšinová rada české a slovenské větve v Rakousku navrhla vlastní redakci pro národnostní menšiny ve Vídni, která by měla vyrábět vysílání v českém jazyce.

Rakouské centrum pro národnostní skupiny vydala 10. prosince 2001 příručku národnostních menšin určenou pro mládež (Č.11). Cílovou skupinou budou žáci odborných učňovských škol. Financování proběhne přes Dělnickou komoru. Iniciátor Rudolf Sarközi zdůraznil význam publikace vzhledem k blížícímu se rozšíření EU směrem na východ.

18. prosince 2001 navštívila komise Evropské rady Rakouské národnostní centrum Vídeň I. Kontrolovala dodržování rámcové dohody k ochraně národnostních menšin spolkovou vládou.

Sedmý kongres národnostních skupin se uskuteční 1. února 2002 v Oberpullendorf v Hradsku (Burgenland).

26. říjen - národní svátek Rakušanů

Karl Stejskal

Vysoká návštěva

Do světa
Bohem stvořeného
Sám Bůh-Stvořitel-
Sestoupil

Neváhal uvidět
Planetu modrou
Blaženou radost
Velkou pocítil

Spatřil tu Alpy
Pokryté sněhem
V údolí šumící potok
Objevil

V rakouské zemi
Cítil se jak doma
Věděl,
Že krásné dílo vytvořil

Karl Stejskal

Hoher Besuch

Gott stieg herab
In seine Welt
Wobei ihm der blaue Planet
Am besten gefällt

Er zögerte nicht
Und betrat die Erde
Dass ihm selige Freude
Zuteil werde

Er sah die Alpen
Schneebedeckt
Und hat den glucksenden
Bach
Im Tal entdeckt

Da wusste Gott
Sich glücklich gleich
Und fand sich zuhause
In Österreich

28. říjen - státní svátek České republiky a den, kdy se udělovala státní vyznamenání

Prezident Václav Havel 28. října 2001 u příležitosti státního svátku vyznamenal:

Rád T. G. Masaryka

Mons. ThDr. PhDr. Karel Vrána (24.8.1925) - Kněz, teolog a filozof patří mezi výrazné postavy českého exilu a katolické církve. Studoval teologii v Itálii, kde také strávil delší část svého života, když mu byl komunistickým režimem znemožněn návrat do vlasti. Stál u zrodu římské Křesťanské akademie, v roce 1989 byl zvolen jejím předsedou. Během exilu byl pod pseudonymem Pavel Želivan slyšen z více rozhlasových stanic, především ze Svobodné Evropy. Jako rektor českého Nepomucena v Římě vytvořil českým exulantům zájem pro studium na papežských univerzitách. Spolu s arcipatem Opaskem založil v roce 1972 Opus bonum. Po návratu do vlasti přednášel na katolické teologické fakultě Univerzity Karlovy.

P. František Lízna, SJ. (11. 7. 1941) Katolický kněz, jezuita a signatář Charty 77 byl v letech 1960-1987 čtyř-

řikrát souzen a vězněn z politických důvodů. Vysvěcen na kněze byl v roce 1974, nikdy však nezískal státní souhlas k působení v duchovní správě. Pracoval jako sanitář, byl pronásledován a vyslýchán. Jako kněz působí veřejně od roku 1989, v současnosti je duchovním správcem ve věznici Mírov. Významná je jeho činnost v oblasti pastoraace Romů, je průkopníkem organizace vězeňské duchovní správy.

Medaile za zásluhy:

Mons. ThLic. Dominik Jaroslav Duka (26. 4. 1943) obdržel medaili za zásluhy o Českou republiku - Teologickou fakultu v Litoměřicích absolvoval v roce 1970, pokračoval studiem ve Varšavě. V roce 1975 byl z politických důvodů zbaven státního souhlasu k výkonu duchovní činnosti, poté pracoval 15 let ve Škodě Plzeň. Ilegálně se účastnil činnosti dominikánského řádu. Aktivně byl zapojen do samizdatových aktivit. V letech 1981-1982 byl za řádovou činnost a spolupráci se zahraničním vězněm. Dnes je biskupem královéhradecké diecéze.

Oldřich Holubář (9. 6. 1930) byl vyznamenán medailí za zásluhy o stát - V mládí byl činný v Orlu a ve sdružení lidovecké mládeže. V roce

1948 odešel do exilu v Německu. Podařilo se mu obnovit orelskou činnost v uprchlickém táboře Murnau

a stál u zrodu Svatováclavské župy sjednocující podobná hnutí v táborech v Německu, Rakousku, Itálii. Po dalších exilových vlnách se působení župy rozšířilo do mnoha dalších zemí, vč. USA, Austrálie, Brazílie, Venezuely. V roce 1951 odešel Oldřich Holubář do USA. Podílel se na mnoha exilových aktivitách, v roce 1968 zorganizoval protestní demonstraci proti okupaci Československa. Pět let pracoval na výstavbě české národní kaple ve washingtonské katedrále Neposkvrněného Početí. V roce 1989 byl zvolen předsedou Svazu českých katolíků, který sdružuje všechny katolické spolky krajanů v USA.

Vzhledem k tomu, že medaile dostali také příslušníci odboje, prezident připomněl, že jsme se stále nevyrovnali s minulostí. Zejména pokud jde o potrestání komunistických prominentů.

Symbyly naší doby

Roman Kočur, Praha

Hrob neznámého vojína, symbol obětí boje za naši svobodu, se pomalu vytrácí z naší paměti. V uplynulém desetiletí totiž nabyl na významu zcela jiný neznámý. Je jím produkt české cesty k tržnímu hospodářství - neznámý pachatel.

Zatímco neznámý voják odpočívá před Památníkem národního osvobození, neznámý pachatel si zatím hová v lejsrech na státních zastupitelstvích, soudech, na ministerstvu vnitra a bůhví kde ještě. Je načase, aby se nám, nejednou okradeným občanům, zjevil v plném světle. Přejeme si poznat toho, kdo nás obral o náš společný majetek, kdo nám rozkradl zavedené fabriky i perspektivní podniky, toho, kdo vytuneloval fondy, banky i kampeličky, v nichž jsme ukrývali své úspory před zloději.

Dejme konečně neznámému pachateli formu a umístěme jen tam, kde ho všichni najdeme. Domnívám se, že místem jeho spočinutí by se měl stát prostor před budovou Poslanecké sněmovny. Konečně, je přece dítětem našich zákonodárců. Neměl by být uložen do země, neboť na rozdíl od neznámého vojína je neznámý pachatel živ až až. Měla by to být pouze socha. Socha současná, moderní, nesoucí všechny charakteristiky aktérů nevyřešených případů a kauz. Socha pokřivená ve všech osách pohledu, bez jedné rovné linie. Nad hlavou by se jí měl vznášet modrý pták a růže by jí měla ležet u nohou. Namísto věnců připevňovali bychom k jejím nohám železné koule s řetězy na dobu, jež by neznámému pachateli podle práva náležela. Orgány státní moci by po dobu trvání aktu nesly označení:

Orgány státní bezmoci.

Postupem času by svého neznámého pachatele mohlo mít každé město, každá obec. Při pohledu na něj mohl by si každý okradený říci. Tak to je on! Dostal, co mu patří!

Finanční prostředky potřebné na realizaci tohoto projektu by rozhodně neměly být zís-

kány z ulitých zdrojů našich politických stran. Měly by být získány naší, českou cestou. Zkrátka, zase bychom vše měli zaplatit my, nepachatelé. To aby neznámý pachatel byl opravdu, ale opravdu náš.

Nejvhodnější formou financování díla národního charakteru by byla dobrovolná celonárodní sbírka. Zde by mohl tento fejeton skončit ve ztracenu, stejně jako šetření zmíněných případů. Nedopustíme to, a budeme ostražiti! Je totiž nanejvýš pravděpodobné, že již zítra nebo pozítří se v tisku či jiných masmédiích objeví inzerenti tvrdící, že tuto sbírku organizují. Proto vás poctivé občany vyzývám: Dokud nám poslanci neodsouhlasí umístění díla před Poslaneckou sněmovnou a nepřevezmou patronát nad uspořádáním sbírky, nikam peníze neposílejte! Je nepochybné, že takový inzerent nebude nikdo jiný než zase jen neznámý pachatel.

*Copak ta znamení na
stěnách nevidíš?*

*Copak krev na jejich
rukách necítíš?*

*Neslyšels prázdná
slova podvodníků,
nazaplatils ještě dost,
nešťastníků?*

André Heller, z básně

Erhebet Euch Geliebte

© André Heller/Ingfried Hoffmann 1982

© překlad do češtiny: Marie Gruscher-Mertl 2001

11. září 2001 New York

F. X. Šalda
Prosba

Co včera k nebi trčelo,
je dnes jen
rumu hromádka,
jsou sutiny, kde včera
chrámy byly,
brány, hrady.
Zavanul smrti dech, a
jejich památka
je míň než popel na zemi
a mlha nad
vývratí. . .

Ó dej, bych pevně stál
v tom světě,
kde se všechno kolísá
a řítí,
sloup, který nese tvého
nebe klenutí,
jej možno rozdrtit, jej
není možno
podvrátiti,
je pokleknout jen láska
k tobě
přinutí.

*Sleduji reakce zraněného
světa a uvědomuji si, že
tím, co se stalo, se uzavírá
velká kapitola dějin západ-
ní civilizace.*

Foto Reuters

1. listopad - svátek všech svatých

Jako každý rok jsme oslavili v Rakousku
svátek všech svatých. Existuje hodně sva-
tých, patronů a patronek, ale nikdo z nich
se nejmenuje

Eutanazius nebo Eutanázie.

Hospic Rennweg

*Žádejte životní kvalitu
pro nevyléčitelně nemocné
a ne eutanázii.*

2. listopad - památka na všechny věrně zemřelé

† Pavel Florián
27. 3. 2001

† Oto Křenek
2. 5. 2001

† Dr. Josef
Klaus
26. 7. 2001

† Prof. Karel
Matal
25. 8. 2001

17. listopad: Státní svátek v ČR a SR Den boje za svobodu a demokracii

André Heller

Pojďte, vy milovaní

Ty venku, v zemi té,
o které říkají,
že přece patří nám.
Ty na vesnici
a v městě,
Tobě s povinnostmi
a právy, občane, zazpívám.

Copak ta znamení na stěnách nevidíš?
Copak krev na jejich rukách necítíš?
Neslyšels prázdná slova podvodníků,
nazaplatils ještě dost, nešťastníků?

Vždyť tuto hvězdu jenom půjčili nám,
od potomků, od budoucích,
chceš slyšet vyčítavé věty,
že zbořili jsme moudré světy,
od dětí dětí svých, od dětí svých
vlastních?

Pojďte, vy milovaní,
čas činů nastává,
a hloubka Vaší touhy,
Vám dobrou radu dá!

Pojďte, vy milovaní,
zbývá nám ještě čas.
Vstaňte proto, ach vstaňte,
než tento den skončí pro nás.

© André Heller/Ingfried Hoffmann 1982
© překlad do češtiny: Marie Gruscher-Mertl
listopad 2001
S laskavým svolením autora a překladatelky

Důležité upozornění pro čtenáře!

Dirk de Winter, Vídeň

Ve Věstníku duben/2001 jsme Vám podali podrobné informace pro osoby postižené nacistickým bezprávím za druhé světové války. Paní Dr. Erika Laubacher z Mezinárodní organizace pro migraci IOM, která naše čtenáře srdečně pozdravuje, informovala 11. 9. 2001 redakci o tom, že mohla poradit 112 krajanům z okruhu rakouských Čechů a o tom, že byl prodloužen termín podávání žádostí o odškodnění občanů z řad otrocky nebo nuceně pracujících a z řad postiže-

ných jiným nacistickým bezprávím, a to **do 31. 12. 2001.**

Telefon (0043 1) 585 33 22 11, fax (0043 1) 585 33 22 30, e-mail: elaubacher-kubat@iom.int

Dále nás paní Dr. Laubacher informovala, že do 31. 12. 2001 je možnost požádat o odškodnění za škody na majetku, způsobené přímo nacistickým režimem nebo německým podnikem, v případě, že jste předtím neměli možnost být odškodněni jiným německým programem na odškodnění.

Pápež oceňuje medzinárodní organizáciu pre migrácie

Dňa 29. novembra uverejnili vo Vatikáne list pápeža Jána Pavla II. veľvyslancovi Brunsonovi Mc. Kinleymu, generálnemu riaditeľovi Medzinárodnej organizácie pre migrácie IOM, pri príležitosti 50. výročia jej založenia. V liste s dátumom 22. novembra Svätý Otec ocenil službu IOM migrantom v ostatnom polstoročí. Okrem iného napísal: „Dnes sa migrácie uskutočňujú všetkými možnými spôsobmi a miešanie národov z rôznych kultúr

Erika Laubacher

Grüßen

E. Laubacher

Dr. Erika Laubacher-Kubat

znamená, že je treba vyvinúť veľké úsilie na pomoc emigrantom, aby sa pozitívne integrovali do nového prostredia.“ Ján Pavol II. kladne hodnotil najmä neoceniteľný prínos IOM k boju proti obchodu s ľuďmi pomáhajúcim obetiam tohto hanebného obchodovania, ktoré ničí ich slobodu a dôstojnosť.

PhDr. Ing. Josef Kratochvil - Baby

Jan Kratochvil, Brno

Odešel věčný exulant,

hovořím-li o exilu, vnímám toto krajně bolestivě, jsem dítětem poučného exulanta a to celý život bolí. Narodil jsem se čtyři dny po odchodu mého otce do exilu, jako pohrobek člověka který tolik miloval svojí zem, že nemohl souhlasit s tím, jak zločinecká organizace komunistů tuto zem ničí. Odešel do exilu aby tak jak mnoho jiných pro tuto zemi pracoval a také zemřel v ideálech svobody. Měl jsem asi začít že zemřel universitní profesor, senátor, skaut, vědec, spisovatel, čestný občan města Brna, voják zpravodajec exilové protikomunistické organizace generála Moravce, zakladatel českých škol v exilu, vydavatel českých učebnic, pracovník SVU, člen exilové vlády, polární badatel, omitolog atd. ale především člověk, otec, dědeček, manžel, přítel.

PhDr. Ing. Josef Kratochvil - Baby zemřel tak jak žil, jeho smrt má podivná zákoutí, a je plná opuštěnosti exulanta. Zemřel dne 11. 5. 2001 v nemocnici ve Stuttgartu. Zůstal po něm jen bohatý archiv plný korespondence mezi dcerou prezidenta osvoboditele/ jak

vždy říkal o T.G.M. /Alici G. Masarykovou, paní Kvapilovou, Velémem Fanderlíkem, kardinálem Beranem, Prof. Bromem, Hynkem

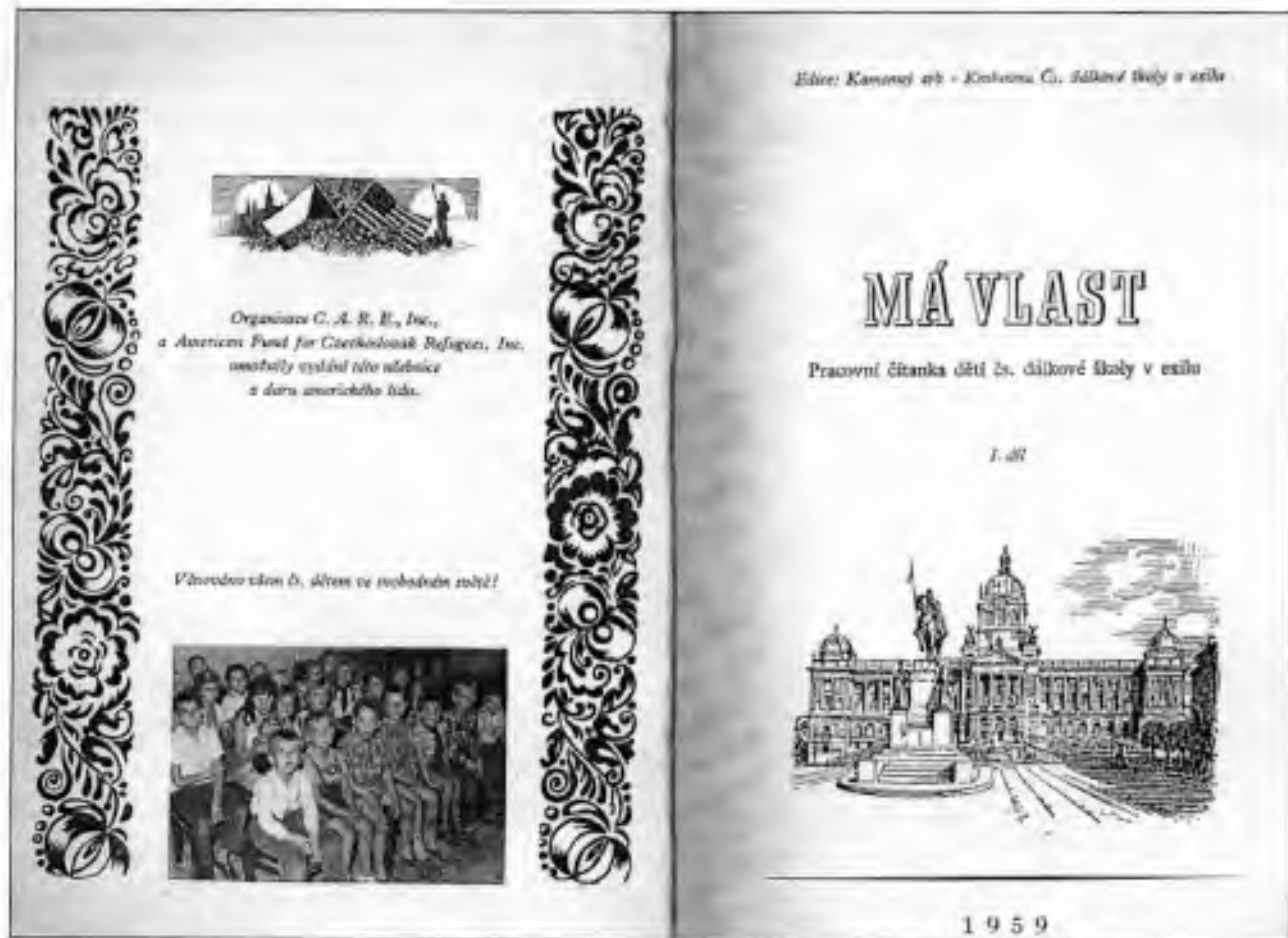

Trhlíkem a dalšími exulanty. Domnívám se, že takový osud postihl mnoho exulantů, lidí kteří příliš milovali svoji zem a proto museli odejít. Jsme čtyři děti a maminka, kteří na svého otce vzpomínáme a jsme hrdí na to, že zůstal věrný celý život odkazu TGM. Je řada míst ve světě a spousta dětí kteří díky jeho výchově nezapomněly na svůj rodný jazyk. Jsem hrdý na to, že jsem jeho syn ač žít v komunistickém Československu bez otce, a být věren jeho ideálům, nebylo zrovna lehké. Otce nahrazoval nejstarší bratr spisovatel Jiří Kratochvil, který při mých návratech z dětských domovů a při krocích do dospělosti vždy ukazoval na to, že hlavní je čistý štít člověka, a že neseme jméno nejen otce, ale i děda moravského filosofa Prof. Dr. Josefa Kratochvila a dalších, které nás zavazuje k skautským ideálům cti, svobody a spravedlnosti. Jsem vděčen otci za to, že vstúpil do Jiřího tyto ideály. Jsem rád, že ani moje děti se nemusí stydět za mne.

Dnes již s úsměvem vzpomínám na výroky mého vyšetřovatele STB kapitána Malého,

když jsem řekl, že bych si přál tatínka aspoň jednou vidět“, však on je v dobré kondici sportuje, lyžuje, jistě ho jednou uvidíte. „Netušil, jak měl pravdu. Jejich režim padl a my se setkali. Další moje krásná vzpomínka hovoří o podivném myšlení komunistů /o významu práce asi Moravcova zpravodajce nebo pracovníka exilové vlády nebo snad vědce/. U dveří našeho domu v roce 1987 zazvonil ideologický pracovník Krajského výbor strany s dotazem, co si o práci komunistů a krajského výbo;u myslí tatínek a jeho spolupracovníci. Je humorné, že se na tyto věci ptali mne, který nemohl cestovat a marně léta podával žádosti na úřad pasu a viz o možnost navštívit otce. Vždy sdělil písemně, že se vycestování neslučuje se zájmy státu, naštěstí je tato etapa za námi. Tatínku, co si myslíš o práci dnešních komunistů dnes, tam nahoře, jsi opět exulant nebo jsi konečně doma u svého otce???

Článek vyšel poprvé ve vídeňském časopise Klub 2001. Dokumenty - archiv Věstník.

Do akce Kratochvilovy čs. dálkové školy v exilu se zapojili v Rakousku nejintenzivněji I. předseda Čs. lidového sdružení v Rakousku Jan Němeček (vlevo nahoře), P. Dominik, CCG (druhý zleva nahoře), František Bouchal (vpravo nahoře), František Buchal, II. předseda Čs. lidového sdružení v Rakousku (vlevo uprostřed), Prof. Josef Šubert (uprostřed) a Ferdinand Štefek, starosta jednoty Orla Vídeň XV. (velká fotografie)

DENNÍ CVIČENÍ *

Čtěte nahlas a dejte si opravit výslovnost. S trpělivostí opakujte znovu a znovu tato cvičení. Jsou nutná. Spojujte jednotlivé slabiky ve vhodná slova a pište jako cvičení a pošlete nám k opravě, posouzení. Na př.: Děti, dědina, atd. tělo, kotě, atd. někdo, koně atd,

Dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, dě, ně, bě, mě, vě, pě, ně, dě, vě, mě, ně, dě,
Dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, dě, ně, bě, mě, vě, pě, ně, dě, vě, mě, ně, dě,
mě, ně, tě, ně, bě, dě, pě, mě, vě, tě, mě, ně, pě, vě, mě, ně, tě, dě, ně,
mě, dě, tě, bě.

Di, ti, ni, dy, ty, ny, di, ni, di, ti, ni, di, ni, ti, di, ni, ti, di, di, ni, ti.
dy, ni, ty, ti, ny, ni, di, dy, ni, ty, di, ti, ni, ny, di, dy, ti, ny, ni, ty, di,
hy, chy, ky, ry, dy, ty, ny, ky, ny, ry, chy, chy, ny, dy, ty, hy, chy, ry,
ky, dy, ty, ny, chy, ry, ny, ty, dy, ky, chy, ry, chy, dy, ty, ny.

či, ši, ži, ci, ji, di, ti, ni, ci, ji, ži, či, ži, ši, či, ji, ci, či, ši, ži, ji, ši, ci,
ni, ji, či, ši, ji, či, ci, ži, ci, ji, ti, ši, ži, či, ši, či.

cha, chu, che, cho, chy, che, cha, cho, che, cha, chu, chou, che, chy,
chi.

bou, dou, cou, fou, gou, hou, chou, jou, kou, lou, mou, nou, rou, pou,
sou, tou, vou, zou, bou, cou, fou, gou, hou, chou, kou, kou, mou, rou,
pou, nou,

če, či, ča, ču, čo, či, ě, mně, mě, šou, řou, řa, ře, ři, řo, řu, ša, še, ši, šo,
šu, ta, to, da, do, za, že, ži, žou, žu, žo, či, ři, ši, ži, ča, ša, řa, za, žou,
če, ře, že, še, ču, žu, řu, šu, čo, šo, žo, řo, čou, řou, žou, šou, či, ši, že.
la, lá, ma, má, dy, dý, sy, sí, vý, ví, ji, jí, by, bý, ca, cá, da, dá, ha, há, ja,
já, ky, ký, le, lé, me, mé, ny, ný, pa, pá, se, sé, ty, tý, vy, vý, zy, zý.
Napište si sami podobná hlásková cvičení a procvičujte jako etudy při
hře na klavír!

* Skaut exulant - měsíčník skautů, skautek, vlčat a světlušek z ČSR v exilu, ročník VII., září-říjen 1959, číslo 9-10. Za spolupráce s čs. dálkovou školou v exilu. Z této čítanky se naučily děti čs. exulantů a emigrantů z celé Evropy česky, když neměly možnost navštěvovat českou školu. Prázdninové akce se využily na prověření znalostí dálkového studia. Akci letních táborů převzali pak čeští Salesiáni v exilu, kteří předtím byli duchovními poradci.

P. profesor Vojtěch M. Daniš CCG.

O Jesu, pro Te patí!

Dr. Karel Zachař, Vídeň

24. 12. 1996 nás opustil člen Kongregace bratrů Těšitelů božského Srdce Páně z Getsemane. Narodil se 6. 11. 1908 u Topolčan na Slovensku. 24. 9. 1932 byl vysvěcen jako sedmý kněz této tenkrát mladé kongregace v Trnavě biskupem ThDr. Pavlem Jantauschem. Působil pak téměř celý svůj kněžský život, až na dva roky strávené v Mariánce, jako duchovní pastýř mezi slovenskými a českými věřícími ve Vídni. Jako katecheta na obecních a hlavních školách i jako profesor náboženství gymnázia školského spolku Komenský ve III. vídeňském okrese. Kromě českého koste-

la Nejsvětějšího Vykupitele na Rennwegu 63, působil také ve všech 11 odborech Jednoty sv. Metoděje (ve IV. odboru Brigite-nava/Mezimostí 58 let). 39 let byl hlavním duchovním vídeňských Slováků a 29 let působil na vídeňském Ústředním hřbitově jako kněz-výkropník. Až do svého vysokého stáří byl vyhledávaným spovědníkem, velkým adorátorem Nejsvětější svátosti oltární a nadšeným ctitelem mariánským. Po 60 let, měsíc co měsíc vodíval stovky českých a slovenských věřících k bolestné Panně Marii z Kaasgraben (Vídeň XIX.).

Páter Vojtěch očekává Josefa kardinála Berana v českém kostele JSM na Rennwegu 1966 (vlevo nahoře).

Se IV. odborem JSM u „Heuriger“ v Kaasgraben červen 1966 (vlevo dole).

Kostel Marie bolestné, Vídeň XIX, Kaasgraben (vpravo)

O smyslu naší spolkové práce

Josef Šubert, jednatel Jednoty Orla Vídeň XV

Ve spolkových stano-
vách bývá na předním
místě vyjádřena pěknými slovy účel spolku. Potom následuje již všednějšími slovy výpočet prostředků, kterými spolek dosahuje (nebo chce dosáhnout) svého účelu. Co následuje v dalších paragrafech, jsou už jen formalities spolkové praxe. – S formalitami spolkové praxe to neberme vždy přesně, a vnášíme tím dosti zmatku do celého spolkaření.

O prostředcích k dosažení účelu spolku vedeme dlouhé diskuse – a vlastní účel se nám často ztrácí v mlze.

Při tom musí být právě účel spolku vodítkem celé spolkové práce. Vždyť celá naše činnost by pozbyla smyslu, kdybychom ztratili se zřetele vlastní její účel, její cíl. Vše, co konáme v našich menšinových organizacích české a slovenské větve v Rakousku musí být zachování naší národní svébytnosti. Cesty mohou být rozličné: péče o hospodářské, sociální, náboženské, kulturní a společenské potřeby krajanů, - starousedlíků i nově přicházejících, - to vše má být náležitě organizováno a prováděno lidmi dobré vůle i přiměřených schopností. Zde by bylo třeba více spolupráce všech a stálého uvědomování krajanů, že naše spolková práce má opravdu smysl. A že přináší také užitek příslušníkům menšiny, je-li prováděna rozumně, nesmí přinášet prospěch několika jednotlivcům, ale musí přinášet užitek všem jednotlivým příslušníkům menšiny. Nesmí vést k tomu, aby jednotliví funkcionáři spolků byli přetěžováni prací a obětováni pro jiné, kteří sklízí ovoce jejich práce, ale spo-

Prof. Josef Šubert

* Vídeň 22. prosince 1915,

† Vídeň 23. dubna 1991

lupráci zůstávají jim dlužni.

V tomto smyslu chceme nejen uvědomovat své členstvo, ale především vychovávat žactvo a dorost. Naše orelská výchova je výchova náboženská a národní. V úsilí o poznání věčných pravd je smysl dětství v našem mateřském jazyku v rodinách, ve škole i v našich katolických organizacích. Modleme se k Bohu všemohoucímu, aby nám zacho-

val toto dědictví otců, modleme se k našemu patronu svatému Václavu, aby nedal zahynouti nám ni budoucím. Budeme vděční svým duchovním vedoucím, především Otcům Těšitelům, kteří vykonávají již půl století záslužnou a odpovědnou výchovnou činnost ve školách i mimo školu, mezi žactvem, dorostem i členstvem.

Šedesát let vídeňského Orla nás nejen naplňuje vědomím, že jdeme po správné cestě, ale je nám i závazkem, abychom po této cestě kráčeli dále. **V letošním jubilejním roce nás zvláště povzbuzuje poselství kardinála Berana, které zaslal naší Jednotě:**

„Přeji Vám, aby radost a štěstí z narození Páně posílino Vaši důvěru v Boží pomoc a ochranu po celý rok 1969. K tomu posílá všem bratrům a sestrám své požehnání.“

Katoličtí rodiče, posílejte své děti do Orla! Bratři a sestry, podporujte svou účastí podniky své orelské Jednoty, dávejte také dorostu příklad vytrvalosti a orelské kázně a vedte jej k poznání smyslu naší orelské činnosti. – Zdař Bůh!

Z proslovu k 60. výročí založení vídeňského Orla 1969.

Vídeňský Čech P. Prof. Josef Pojar

* 28. 7. 1914 † 3. 8. 1992

člen jednoty Československého Orla Vídeň XX. a IV. odboru JSM

Fr. Beneš Praha

Josef Pojar jako kněz s rodinou a se známými na pouti v Maria Lanzendorf (první foto zleva), mezi funkcionáři Orla a JSM (vlevo uprostřed), při rodinné oslavě 21. srpna 1971 v restauraci Steirereck Vídeň III. (dole). Josef Pojar zamlada v civilu (vpravo nahore), v uniformě čs. armády (uprostřed vpravo). Vzpomínková pohlednice Praha 18. 6. 1990 (na str. 45).

Dne 18. června 1991 byla uctěna památka sedmi parašutistů vyslaných z Británie, kteří toho dne v roce 1942 provedli atentát na říšského protektora v Čechách a na Moravě, generála SS a policie Reinharda Heydricha. Letos opět se v Resslově ulici shromáždili účastníci domácího i zahraničního odboje u kostela sv. Karla Boromejského, nyní Cyrila a Metoděje, aby položením věnců uctili jejich hrdinný čin. Věnce k památní desce položila československá generalita, žijící parašutisté, zástupci Svazu bojovníků za svobodu, vojenští přidělenci a pravoslavná církev. Součástí vzpomínkové tryzny byl také pravoslavný církevní obřad. Po tomto slavnostním aktu byli někteří parašutisté povýšeni do různých vojenských hodností. Mezi nimi byl i náš odbojový pracovník a parašutista kapitán Josef Pojar povýšen do hodnosti plukovníka v.v. tímto byla uznána celá jeho i vídeňská odbojová činnost během války a dán tak dík za obětavost a za lásku k Československu. Tím byla vlastně vyznamenána celá čs. menšina ve Vídni, která se neodrodila v německém prostředí svému původu a jazyku. Všem patří náš dík!

Dopis čtenářky „Věstníku“

Vážená redakce,

S potěšením otvírám každé nové číslo Vašeho časopisu. Jsem příjemně překvapena tím, že jeho vzhled, myslím tím obálku a také provedení je pokaždé trochu jiné, což mluví o nápaditosti a tvůrčích schopnostech.

Chtěla bych se ale zmínit především o obsahu časopisu. Ráda se tímto způsobem dozvídám novinky z katolické obce jak v Rakousku, tak v České republice nebo na Slovensku. Přílohy, které čtenář často obdrží, jako např. Betlém k Vánocům nebo velikonoční pohlednice jsou příjemnými pozornostmi, které umí každý ocenit. Mně osobně připomínají určité momenty z mého mládí. Tehdy jsem směla chodit do náboženství pouze do páté třídy obecné. Byly mně vždy velmi vzácné chvíle, když nás, děti, pozval na faru v Brně na Lidické ulici pan katecheta, páter Horálek. Tam jsme dostávali za dobré výsledky v náboženství razítka do zvláštního sešitu, který jsem střežila jako poklad. Tato razítka jsme potom mohli vymalovat a soutěžili jsme kdo jich má více.

Musím se tedy přiznat, že Vaše jesličky k Vánocům ve mně evokovaly tyto vzpomínky.

To není samozřejmě to jediné, co činí Váš časopis zajímavým. Ráda si přečtu rovněž diskuse čtenářů, kteří mají co říci veřejnosti, i když se někdy jedná o kontraverse. Domnívám se, že je zapotřebí různé názory na věci uveřejňovat. Představuje to kus demokracie, ve které bohu díky žijeme, které si ovšem musíme i v dnešní době velmi vážit. Otevřená platforma k diskusi je bezesporu vizitkou dobrých novin nebo časopisů, stejně tak jako důležitých institucí a škol. Proto přeji Vám, vážený pane Gregory, a celé redakci Věstníku mnoho úspěchů v další tvůrčí práci.

Mgr. Petr - Holý

Zaslali nám pozdravy:

25.6.2001.
*Draví, gratulujeme k jubileu
 80 let. Všechno přeje se šťastně
 je - děl - a vyhrát.*
Nas plavky
 P. Lang SJ,
 Londýn

*P.S. Hrdy na mě Edy
 podle celá Rumunskem,
 navštívit mne, bude mne
 to těšit.*
Hrdy
 P. Matěj Václav
 1544 Ebenholz 112/4
 JUD. Melchior
 Romania

Majitel „VĚSTNÍKU“, nakladatel a vydavatel: Čsl. lidové sdružení v Rakousku. Za obsah a tisk zodpovídá Petr Gregory. Společná adresa: 1150 Vídeň XV, Pelzgasse 17. Účet poštovní spořitelny: PSK Wien 7.509.267. Dopisy nebo podepsané příspěvky nemusí být totožné se stanoviskem listu. Redakce si vyhrazuje právo na úpravu a krácení rukopisů. Anonymy a dopisy bez odesílatele se redakce nezabývá. Zaslání příspěvků nemůžeme vrátit, požijte si laskavě kopie. U článků o tzv. soukromých zjeveních, k nimž se doposud církevní autorita nevyjádřila (jako Litmanová, Medjugorje aj.), se podřizujeme konečnému úsudku církve. „VĚSTNÍK“, Mitteilungsblatt der Tschechoslowakischen Volksvereinigung in Österreich. Medieninhaber, Herausgeber und Verleger: Tschechoslowakische Volksvereinigung in Österreich. Für den Inhalt und Druck verantwortlich: Peter Gregory. Gemeinsame Adresse: 1150 Wien XV, Pelzgasse 17. Briefe und namentlich gezeichnete Beiträge müssen nicht mit dem Standpunkt des Mitteilungsblattes ident sein oder der Meinung der Redaktion entsprechen. Anonyme Schreihen und solche ohne Absender kann die Redaktion nicht bearbeiten. Bei Artikel, die sogenannte persönliche Erscheinungen betreffen und zu denen die Kirchliche Autorität noch nicht Stellung bezogen hat, (wie Litmanová, Medjugorje u.ä.) unterwirft sich die Redaktion und der Herausgeber der Entscheidung der Kirche PSK Konto Wien 7. 509.267.
 www.vestnikviden@utanet.at

Matiáš Šindelář, dítě X. vídeňského okresu Favoriten

Život Matiáše Šindeláře byl plný faset a je určován geniálními výkony v kopané. Hrál jako střední útočník

u dnešní vídeňské Austrii a byl i středním útočníkem rakouského zázračného týmu. Jeho životní drama začíná s anšlusem Rakouska k Velkoněmecké říši 1938. Šindelář, který jako pravý cihlový Čech bydlel v Quellenstraße, byl protivník nového režimu a ukončil svoji kariéru. Výzvy k nástupu do říšsko-německého národního mužstva ignoroval. Od srpna 1938 se stal kavárníkem v Laxenburgerstraße, Vídeň X. Společně se svou neříj-skou přítelkyní byl 23. 12. 1939 nalezen mrtev. Policie se domnívala, že jde o sebevraždu, ale několik starých obyvatel z Favoriten věří dodneška tomu, že ruku ve hře mělo gestapo. Ať už to je, jak je, smrt matiáše Šindelá-

ře, vídeňského Čecha, souvisela přímo s uchopením moci nacionálních socialistů. Tato skutečnost se mnohokrát přehlídla. Vedoucí iniciativy SPÖ Vídeň teamu pro Vídeň Peter Florianschütz nastartoval na podzim 2001 peněžní sbírku k financování pomníku Šindeláře. První malý model už existuje. Reprezentativní místo se ještě hledá. Na obrázku Peter Florianschütz ze svým modelem Šindelářova pomníku. Další informace Vám poskytne Rudolf Černý, Československá sociálně-demokratická strana v Rakousku. Tel. 68 87 369.

*Pozdrav
 Rudolf*

Papežský řád pro městského radu Seppa Riedera.

13. října předal Christoph kardinál Schönborn za zásluhy o vídeňské zdravotnictví Dr. Seppovi Riedero-vi (SPÖ) papežské vyznamenání - Komturní kříž gregoriánského řádu.

V rudém salónku vídeňské radnice si řekli své „Ano“ Marta Valsová-Höscheler, členka Jednoty Orla Vídeň XV, a Ing. František Klimeš. Zvláštností bylo, že v tomto salónku se normálně svatby nekonají, až na nedávnou výjimku, kdy se oženil rakouský spolkový prezident Thomas Klestil.

Dorys & Sandro

**WE INVITE YOU TO JOIN US IN
CELEBRATING OUR LOVE**

**SATURDAY JANUARY 5, 2002
4:00 P.M.**

**AT CHURCH
MYSTICAL ROSE ORATORY
3140 WAILAEA AVE
HONOLULU, HAWAII 96816**

**PLEASE REPLY BY DECEMBER 22, 2001
THROUGH OUR WEB SITE
WWW.DORYSFOLTIN.COM/HAWAIIWEDDING.HTM
OR CALL 808.737.3663**

Volejbalistka Jednoty Orel Vídeň XV Dorys Foltinová a její přítel Sandro nám poslali oznámení, že se církevní sňatek koná v sobotu 5. ledna 2002 v 16.00 hodin v kostele Mystical Rose Oratory v Honolulu na Hawaji.

Přihlášky na orelský zájezd na Hawaj u náčelníka Jednoty Orla Vídeň XV.

Kavárna Tralala ...

Krajanka T. Brůhová se zamyslela v listopadových Vídeňských svobodných listech č. 35/36 nad odbojáři v boji proti nacistickému šílenství za svobodné Rakousko a svobodné Československo. Seznámila nás také s věrohodným popisem těchto aktivit v Dokumentačním centru rakouského odboje.

Dodatek

V roce 1947 byl P. Josef Pojar pověřen reorganizací katolické duchovní správy v československé armádě. Roku 1949 byl odsouzen k smrti soudruhy naší komunistické odbojářky a v návaznosti na to strávil třináct let v komunistickém vězení a byl komunisty přinucen k práci v uranových dolech. Teprve opětovný útěk z Československé socialistické republiky do Vídně jemu a jeho rodině umožnil život v důstojnosti a cti.

Krajanka T. Brůhová chodí vyprávět o odboji proti nacistům dětem do škol. Snad si dvojjazyčná škola pozve pravidelně i osoby, které dětem budou vyprávět, jak se muselo bojovat proti komunistickým mocipánům a co to byla komunistická totalita.

*Ber ohled na svého místního nácka
a sežeň mu nějakého chvályhodného koníčka
dříve než zdivočí! Nebud' lhostejný!*

I haaß Kolaric
du haaßt Kolaric
Warum sogns' zu dir Tschusch?

*Jako každý rok se i letos
v akademii výtvarných
umění ve Vídni prezentova-
ly plakáty vítězů soutěže
o nejlepší plakát proti xe-
nofobii a rasizmu.*

Funkelnde Steine

Třpytivé kameny

Karl Stejn

Karl Stejn vydal po první sbírce básní *Fasety života* pokračování s názvem *Třpytivé kameny*. Básně upravila Marie Davidová. Knížka se hodí i jako dáreček Vaším německy mluvícím přátelům.

Bližší informace tel./fax: 01/278 56 01.

S Jeho pomocí

Vše co člověk sám nezvládne, nestačí
Podařit se může jen s Boží pomocí
Modlitba - vzácný dar - prosbou je
A bez ní se člověk neobejde

Když k Bohu zavolá, On sám mu pomůže
Ti však co smějí se, že to není možné
Jsou slepci nevidí dál než chtějí
O světle a věčnosti se ochuzují

Mit SEINER Hilfe

Was der Mensch
Nicht alleine schafft
Gelingt ihm
Mit Gottes Kraft

Was so ein Mensch
Wohl täte
Gäbs keine
Gebete

Er ruft
Gott an
Und DER
Hilft ihm dann

Spötter sagen
Das gibt es nicht
Blinde sehen
Kein Licht

23. června 2001 vzpomněla Menšinová rada 60. výročí uzavření českých škol ve Vídni nacisty 1941. Při té příležitosti byly k nahlédnutí panely s materiály o stodvacetipětileté činnosti akademického spolku ve Vídni. Na obraze nahoře - redaktor s krajanem Beranem. Na obraze dole - manželka předsedy akademického spolku a krajanek Libuše Češková a absolventka školy Komenského Ilse Gregory.

Co se děje?

22. prosince 2001 (sobota)

Vánoční oslava v sále Schützengasse 30, Vídeň III. Začátek v 19 hodin.

VII. odbor JSM.

2002

13. ledna 2002 (neděle)

Svaté přijímání členů a přátel VII. odboru JSM v českém kostele Rennweg 63, Vídeň III. VII. odbor JSM

26. ledna 2002 (sobota)

Masopustní zábava v sále Schützengasse 30 s živou hudbou. Začátek ve 20 hodin. VII. odbor JSM.

8. února 2002 (pátek)

Reprezentační ples Menšinové rady. Menšinová rada / Školský spolek Komenský. Parkhotel Schönbrunn.

Slavnostní mše svaté

Chrám Panny Marie na Nábřeží

23. 12. 2001 (čtvrtá adventní neděle) v 8.30 hodin

24. 12. 2001 (pondělí) Štědrý večer, půlnoční mše svatá v 22.00 hodin

25. 12. 2001 (úterý) Slavnost Narození Páně v 8.30 hodin

26. 12. 2001 (středa) Svátek svatého Štěpána v 8.30 hodin

6. 1. 2002 (neděle) Sv. Tři králové, zjevení Páně v 8.30 hodin

Český kostel JSM

Nejsvětějšího Vykupitele

20. 12. 2001 (čtvrtek) Školní mše svatá pro žáky a žákyně školy Komenský v 9.00 hodin

23. 12. 2001 (čtvrtá adventní neděle) v 10.00 hodin

24. 12. 2001 (pondělí) Štědrý večer, půlnoční mše svatá v 22.00 hodin

25. 12. 2001 (úterý) Slavnost Narození Páně v 10.00 hodin

26. 12. 2001 (středa) Svátek svatého Štěpána v 10.00 hodin

6. 1. 2002 (neděle) Sv. Tři králové, zjevení Páně v 10.00 hodin

27. 1. 2002 25 let kněžského života rektora českého kostela P.ThDr. Jana Horáka SDB v 10.00 hodin

Kostol Panny Márie Sněžnej

23. 12. 2001 (štvrtá adventná nedeľa) o 18.00 hodine

24. 12. 2001 (pondelok) Štedrý večer, polnočná svätá omša o 18.00 hodine

25. 12. 2001 (utorok) Slávnosť Narodenia Pána o 18.00 hodine

26. 12. 2001 (streda) Sviatok svätého Štefana o 18.00 hodine

6. 1. 2002 (nedeľa) Sv. Traja králi, zjavenie Pána o 18.00 hodine

**CHRÁM
PANNY MARIE
NA NÁBŘEŽÍ**

Vídeň I, Salvatorgasse 12
kostel Otců Redemptoristů (CSsR)
e-mail: ckatspolkmh@utanet.at

Mše svatá v českém nebo slovenském jazyce, každou neděli a zasvěcený svátek s promluvou v 8.30 hodin. Klemens Maria Hofbauer klub - České katolické společenství při chrámu Panny Marie na Nábřeží - založené páterem Josefem Novotným. Vídeň I, Seitzergasse 5/IV. Otevřeno každý pátek od 19 do 22 hodin a v neděli a zasvěcený svátek od 9.30 do 11 hodin. **Po dobu školních prázdnin uzavřen.**

**ČESKÝ KOSTEL
JEDNOTY
SV. METODĚJE**

Nejsvětějšího Vykupitele
Vídeň III, Rennweg 63

Mše svatá v českém jazyce, každou neděli a zasvěcený svátek s promluvou v 10 hodin.

**KOSTEL
PANNY MARIE**

počaté bez poskvrny
Prvotního hříchu

kostel řádu Milosrdných bratří (OH)
Linec, Horní Rakousko. Na rohu
Herrengasse/Rudigierstrasse
v centru. Každou sobotu v 16.30
hodin české bohoslužby

**Skrze Krista
k Otci!
Včera - dnes
- na věky**

**KOSTOL PANNY
MARIE SNEŽNEJ**

Viedeň III, Jaquingasse 12

Svätá omša s kázňou v slovenskom jazyku každú nedeľu a v zasvätený sviatok o 18 hodine.

OREL VÍDEŇ

e-mail: orelviden@utanet.at

Jednota Orla Vídeň XV, Pelzgasse 17, 1150 Wien.

Každé úterý od 19.30 do 21 hodin cvičení a volejbal ve škole Vídeň XV, Zinckgasse 12. Po dobu školních prázdnin se neuvíčí.

Hosté vítáni!

